

Plan Odnowy Miejscowości Miasteczko Krajeńskie, Gmina Miasteczko Krajeńskie

1

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Załącznik nr 2

do Uchwały nr XXXVIII/189/2010

Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie

z dnia 26 maja 2010r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

na lata 2009 – 2016

***GINA MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
Powiat pilski***

***Urząd Gminy Miasteczko Krajeńskie
ul. Dąbrowskiego 16
89 – 350 Miasteczko Krajeńskie***

Przewodniczący Rady

D. Pawlak
mgr Danieł Pawlak

listopad 2009

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	7
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	12
3.1. Położenie geograficzne.....	12
3.2. Środowisko przyrodnicze	13
3.3. Ludność i aktywność społeczna	15
3.4. Gospodarka, rolnictwo	20
3.5. Infrastruktura techniczna.....	24
3.6. Infrastruktura społeczna	28
3.7. Dziedzictwo historyczne, kulturowe i zabytki	32
4. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PRZEZ LOKALNĄ SPOŁECZNOŚĆ	37
5. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI.....	39
6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA - ANALIZA SWOT.....	43
7. WIZJA PRZYSZŁOŚCI MIEJSCOWOŚCI – NADZIEJE I OCZEKIWANIA.....	46
8. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.....	49
8.1. Informacje ogólne.....	49

8.2.	Cele i projekty/operacje.....	50
8.3.	Opis projektów/operacji	52
8.4.	Szacunkowe koszty oraz harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć z terminem ich realizacji w latach 2009-2016.....	55
9.	ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI GMINY	59
10.	MONITOROWANIE, OCENA REALIZACJI, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA PLANU ODNOWY	60
10.1.	System monitorowania	60
10.2.	Ocena, aktualizacja.....	60
10.3.	Komunikacja społeczna.....	61
11.	PROJEKT PRZEWIDZIANY DO WSPARCIA W LATACH 2009-2010 RAMACH PROW 2007-2013 – DZIAŁANIE „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”	62
11.1.	Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie Placu Wolności.....	62
11.2.	Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci.....	66
12.	Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu we wsi Miasteczko Krajeńskie.....	68

1. WPROWADZENIE

Plan odnowy opracowany został dla wsi Miasteczko Krajeńskie, administracyjnie należącej do gminy Miasteczko Krajeńskie, leżącej w powiecie pilskim w województwie wielkopolskim.

Plan Odnowy Miejscowości Miasteczko Krajeńskie (w skrócie POM) jest dokumentem stanowiącym załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o fundusze z Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (w skrócie PROW), Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej, Działania 3.3 – Odnowa i rozwój wsi oraz osi 4 LEADER, Działania – Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – Odnowa i rozwój wsi. Plan jest także dokumentem stanowiącym załącznik do wniosku o środki wsparcia z publicznych funduszy krajowych na działania mające na celu aktywizację lokalnej społeczności dla odnowy i rozwoju wsi zgodnie z ustawą o samorządzie gminy.

Podjęcie procesu odnowy i opracowania Planu Odnowy Miejscowości Miasteczko Krajeńskie zainicjowało zebranie Rady Sołeckiej w dniu 5 sierpnia 2009 r. Prace nad planem prowadzono zgodnie z wymogami przewidzianymi dla tego typu lokalnych dokumentów oraz z uwzględnieniem trybu proponowanego w dokumencie programowym PROW 2007 – 2013 oraz zapisów rozporządzeń wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do działania „Odnowa i rozwój wsi” realizowanego w ramach PROW. We wrześniu 2009 r. odbyło się spotkanie lokalnych liderów ,m.in. sołtys miasteczka, radni, wójt, pracownicy Urzędu Gminy . W dniu 23.11.2009 podczas zebrania liderów lokalnych z proboszczem parafii Miasteczko Krajeńskie dokonano przeglądu projektów oraz przyjęto harmonogram ich realizacji. Odnowa wsi to wspólne działanie jej mieszkańców, oparte o wieloletni plan odnowy, zmierzające do poprawy jakości życia, w tym także jakości tego, co na wsi cenne.

Istotny element działania stanowi pobudzanie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz odnowy, rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą oraz dbałością o ład

przestrzenny, w którym ważna jest spójność wsi jako jednostki osadniczej i harmonia różnych funkcji.

Ostatecznymi beneficjentami podjętych działań są mieszkańcy miejscowości należących do gmin wiejskich lub miejsko – wiejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5.000 mieszkańców.

Miasteczko Krajeńskie, jako wieś licząca 1140 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (stan na 1.10.2009) może być beneficjentem PROW osi 3, działanie 3.3. oraz osi 4. LEADER.

Plan odnowy jest dostosowany do wymogów USTAWY Z DNIA 7 MARCA 2007 R. O WSPIERANIU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW EFRROW (Dz. U. nr 64/2007) oraz dokumentu programowego PROW i rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Plan zawiera w szczególności:

- opis miejscowości, w której będzie realizowana operacja;
- inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości;
- ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja - analiza SWOT;
- opis planowanych zadań i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu.

Niniejszy plan obejmuje lata 2009-2016. Czasokres planu podyktowany jest wymogami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. ustalającego okres planowania na co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, co zważywszy na czas uchwalenia planu, obejmuje okres do 2016 roku włącznie.

Planowane kierunki rozwoju zamieszczono wraz z harmonogramem realizacji i planem finansowym dla wszystkich przewidzianych projektów i zadań, w tym współfinansowanych ze środków pomocowych UE. Podano opis, motywację i uzasadnienie wyboru, tych a nie innych, projektów do realizacji w ciągu najbliższych co najmniej 7 lat.

Plan wykorzystuje wyniki szerokiej debaty społecznej prowadzonej w 2007 r. podczas sporządzania Strategii Rozwoju Gminy Miasteczko Krajeńskie. Zapisy strategii w części planistycznej odnoszącej się do miejscowości Miasteczko Krajeńskie zostały poddane aktualizacji w trakcie spotkań Rady Sołeckiej oraz zatwierdzone przez zebranie mieszkańców wsi.

- Szczególną wagę przywiązywano do szerokiej dyskusji społecznej, wypracowania przez mieszkańców wizji swojej wsi oraz pozyskania deklaracji obywateli co do powszechnego zaangażowania się w realizację małych projektów wskazanych w planie.

Plan odnowy został opracowany przez społeczność lokalną. Koordynatorami prac ze strony Gminy byli:

- Karol Jagodziński – Wójt Gminy Miasteczko Krajeńskie.

2. CHARAKTERYSTYKA **MIEJSCOWOŚCI,** **W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA**

Gmina Miasteczko Krajeńskie położona jest na północnym skraju Doliny Noteci, w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim. Z racji malowniczego ukształtowania terenu – rozległe łąki, wzniesienia (różnica poziomów dochodzi do 100 metrów) oraz liczne źródelka i strumyki – nazywana jest często Kazimierzem Dolnym Północy. Zajmuje obszar 70,7 km², liczy 3237 mieszkańców. W jej skład wchodzi sołectwa: Arentowo, Miasteczko Krajeńskie, Grabionna, Grabówno, Miasteczko Krajeńskie, Okaliniec, Wolsko i Miasteczko – Huby.

W przeszłości Miasteczko Krajeńskie i okoliczne wsie miały różną przynależność administracyjną. W XVI wieku obejmował je powiat nakielski. W okresie rozbiorów były włączone do powiatu kamieńskiego. W latach 1806 – 1815 należały do Wielkiego Księstwa Warszawskiego. W roku 1817 Miasteczko Krajeńskie weszło w skład utworzonego powiatu wyrzyskiego. Na mocy Traktatu Wersalskiego Miasteczko Krajeńskie powróciło do Polski. Przejęcie władzy nastąpiło 23 stycznia 1920 roku. Burmistrzem został Nepomucen Mikołajewski. W Miasteczku Krajeńskim utworzono urząd celny, komisariat policji, urzędy powołano Komisarza Rady Miejskiej, polską szkołę. 1 stycznia 1938 roku powiat wyrzyski wraz z Miasteczkiem Krajeńskim został włączony do województwa pomorskiego z siedzibą w Toruniu. Po drugiej wojnie światowej Miasteczko Krajeńskie znalazło się w województwie bydgoskim i działały w nim oddzielne Zarządy, a od 1950 roku Rady Narodowe – Miejska i Gminna.

Brzemienne w skutkach zmiany przyniósł rok 1973. Gmina przestała istnieć jako samodzielna jednostka administracyjna i została wcielona do Gminy Białośliwie. Jakoby tego było mało, Miasteczku Krajeńskiemu odebrano prawa miejskie. Tutejsza społeczność nie mogła pogodzić się z taką decyzją władz, wszak Miasteczko Krajeńskie od XV wieku było miastem i pełniło funkcję lokalnego ośrodka administracji. Po reformie administracyjnej kraju w 1975 roku, w wyniku, której powstało województwo pilskie, Miasteczko Krajeńskie nadal

pozostawało częścią gminy Białośliwie. Dopiero w 1992 roku wieloletnie starania przyniosły połowiczny sukces – Miasteczku Krajeńskiemu przywrócono status gminy. Praw miejskich jednakże do dzisiaj się nie udało odzyskać. Inauguracja – historyczna – sesja Rady Gminy, podczas której m.in. ustanowiono herb, odbyła się 29 lutego 1992 roku.

Gmina ma typowo rolniczy charakter. Na jej terenie zarejestrowanych jest około 400 gospodarstw rolnych. Utrzymać się z nich nie sposób dlatego jeden członków rodziny ich właścicieli dojeżdża do pracy w mieście lub okolicznych firmach. Ziemie tutaj raczej słabe IV i V klasy. Znaczną część powierzchni rolnej zajmują łąki, ciągnące się szerokim pasem w Dolinie Noteci. W ostatnich latach przewyższają one za sprawą dotacji unijnych swoisty renesans. Wcześniej zainteresowanie nimi było znikome, od pewnego czasu kupców – niekoniecznie rolników nie brakuje. W statystykach sołectw Miasteczko – Huby i Wolsko pojawili się nowi właściciele łąk.

Wiele gospodarstw rolnych nastawiło się na sadownictwo i warzywnictwo. Zadbane sady są wizytówką takich sołectw jak: Okaliniec, Grabówno, Grabionna, Miasteczko Krajeńskie, Wolsko.

Na terenie gminy nie ma przemysłu, istnieje natomiast kilka większych zakładów, działających w różnych sektorach produkcji i usług. Do ważnych z całą pewnością należy zaliczyć firmę budowlaną z Miasteczka Krajeńskiego, a także zakłady tartaczne z Grabówna i Brzostowa, Zakład Usług Leśnych Ireneusza Krzemińskiego w Grabównie oraz Firmę „AGROMIAST” z Brzostowa. Ciekawy zakład garncarstwa i ceramiki istnieje w Miasteczku Krajeńskim. Stosunkowo dobrze rozwinięta jest sfera handlu i usług. W każdej wsi (poza Wolskiem) znajduje się sklep spożywczy, a w niektórych spotkać można nawet kilka punktów handlowych. W Miasteczku Krajeńskim znajdują się: apteka, gabinety lekarskie, ośrodek rehabilitacji ruchowej, działa filia Banku Spółdzielczego. W gminie jest kilka dobrze prosperujących punktów gastronomicznych oraz dwie ładnie urządzone restauracje – „Dworek” w Grabownie oraz „Stara Mleczarnia” w Miasteczku Krajeńskim. Na terenie gminy są dwie parafie katolickie – w Miasteczku Krajeńskim i w Grabownie.

Najwspanialszym zabytkiem tej ziemi jest pałac w Brzostowie, w którym znajduje się Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Michała Drzymały. Ważnym miejscem dla tradycji jest grób Michała Drzymały na przyparafialnym cmentarzu w Miasteczku Krajeńskim, oraz poświęcony jego pamięci obelisk znajdujący się w Grabównie. Za najstarszy natomiast zabytek gminy uważa się niezbadane do końca wczesnośredniowieczne grodzisko we wsi Wolsko, którego fragmenty zachowały się na szczycie piaskowej góry.

Z roku na rok poprawia się infrastruktura gminy. Wielkim wydarzeniem było zakończenie w 2004 roku budowy hali sportowej w Miasteczku Krajeńskim. Obecnie trwają prace projektowe i przygotowanie dokumentacji pod budowę sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków w gminie, ponieważ istniejąca oczyszczalnia ścieków w Brzostowie jest zbyt mała w stosunku do potrzeb. Trzy największe miejscowości – Miasteczko Krajeńskie, Grabówno i Miasteczko Krajeńskie – mogą korzystać z gazu ziemnego, a wszystkie wsie mają wodociągi. Bardzo dobrze przedstawia się również sytuacja z telefonami; do centrali podłączono ponad 600 numerów, co oznacza, że prawie każde gospodarstwo korzysta już z tego środka łączności. Na terenie gminy zostały również zainstalowane przekaźniki telefonii komórkowej.

Baza oświatowa gminy skoncentrowana jest w Miasteczku Krajeńskim i Brzostowie. Szkoła podstawowa w Miasteczku Krajeńskim, do której uczęszcza około 300 uczniów, posiada filię – w Grabionnej. Gimnazjum w Miasteczku Krajeńskim przyjmuje około 150 uczniów z terenu całej gminy. Obie placówki funkcjonują w tych samych obiektach. Korzystają zgodnie z nowoczesnej hali sportowej, która bardzo odmieniła życie szkół i dała nowe perspektywy rozwoju. Starsza młodzież z ternu gminy ma możliwość dalszej edukacji i zdobycia zawodu w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Michała Drzymały w Brzostowie. Placówka ta prowadzi licea – ogólnokształcące i profilowane oraz technika – rolnicze oraz żywienia i gospodarstwa domowego.

W gminie, która ze względu na krajobraz polodowcowy: szeroki pas łąk – z jednej strony i pas wzniesień – z drugiej, posiada liczne walory turystyczne, brakuje jezior. Płynie natomiast ważna dla całego regionu rzeka Noteć, na której

pasjonaci sportów wodnych planują wybudować mały port. Jeśli projekt ten dojdzie do skutku, będzie to często odwiedzany przystanek na trasie wodnej z nad Renu na Mazury. W gminie zawiązał się także komitet budowy centrum rehabilitacyjno – sportowego „Morena”.

Miasteczko Krajeńskie utrzymuje kontakty, głównie sportowe i kulturalne, z niemieckim Gleschendorf z gminy Scharbeutz.

MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

Osada **Miasteczko Krajeńskie** pod nazwą Myeszcze znane było już XIV wieku. Pierwsze pisane wzmianki o Miasteczku Krajeńskim pochodzą z 1454 roku, w księgach kościelnych widnieje zapis na temat wsi wchodzących w skład parafii Brzostowo. W 1475 roku nazwę Miasteczko Krajeńskie wymieniono w spisie miast polskich, podając, iż król Kazimierz Jagiellończyk nałożył na miasto obowiązek wysłania do Malborka jednego pieszego. W 1529 roku Miasteczko Krajeńskie stało się parafią. Z zapisów dokonanych podczas wizytacji kanonicznej w 1653 roku wynika, że istniał tu drewniany kościół, szkoła o dwóch izbach i schronisko dla ubogich. W 1726 roku natomiast ukończono budowę kościoła na 300 osób. Po pierwszym rozbiórze Polski, tereny wokół Miasteczka Krajeńskiego weszły w skład zaboru pruskiego. Wówczas to po raz pierwszy usiłowano odebrać osadzie prawa miejskie. W 1849 roku w wielkim pożarze spłonęło 125 budynków, w tym aż 43 domy mieszkalne. Odbudowa trwała dwa lata. W 1851 roku przez miasto poprowadzono linię kolejową, biegnącą na trasie Piła – Bydgoszcz. Pomogła ona miastu podnieść się po klęsce żywiołowej. W 1873 roku władze pruskie dokonały zmiany nazwy miejscowości na niemiecką – Friedheim.

Według spisu mieszkańców z 1881 roku, Miasteczko Krajeńskie liczyło 953 mieszkańców, z czego 591 osób byli to ewangelicy, 304 osoby – katolicy, a 58 osób – Żydzi. W Miasteczku istniało 107 budynków mieszkalnych, kościół: katolicki, kościół ewangelicki oraz synagoga żydowska. Trzeciego maja 1921 roku odsłonięty został pomnik „Konstytucji 3 Maja 1791 i 17 marca 1921”, który później, podczas wojny został zniszczony.

Po drugiej wojnie światowej, w 1945 roku w Miasteczku Krajeńskim utworzono polską administrację. Wówczas to swoją działalność wznowiły: szkoła podstawowa, przedszkole miejskie, i OSP. Powstała także szkoła średnia – Liceum Gospodarstwa Wiejskiego.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dniem 1 stycznia 1973 roku Miasteczko Krajeńskie utraciło prawa miejskie i zostało wcielone wraz z okolicznymi wsiami do gminy Białośliwie.

Co wieś wyróżnia:

- **dobrze położenie**

w bliskości Piły, stolicy północnej Wielkopolski, byłego miasta wojewódzkiego,

- **dobra komunikacja**

drogowa – przez wieś przebiega droga powiatowa Miasteczko Krajeńskie – Białośliwie, Kaczory, Grabówno, Dworzec PKP, szlak wodny, szlak rowerowy R1

- **gospodarność i wieloletnie zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy obywatelskie**

- **organizowanie od wielu lat różnorodnych imprez kulturalnych, obchodów świąt i rocznic**

dożynki gminne, odpust, Biesiada Krajeńska

wysoki stopień zintegrowania mieszkańców

mieszkańcy kultywują tradycje ludowe, wzornictwo, stroje, przyśpiewki,
LUTNIA

- **nieskażone środowisko, Obszar Chronionego Krajobrazu, Natura 2000**

- **dobra współpraca władz gminy z mieszkańcami,**

otwartość na problemy oraz podejmowanie i realizowanie wielu inicjatyw społecznych, zwanych też obywatelskimi,

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

SLUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOSCI

3.1. Położenie geograficzne

Miasteczko Krajeńskie należy do krainy geograficznej zwanej Krajną. Położona jest na skraju Doliny Noteci. Cechuje je zróżnicowana rzeźba terenu.

Geograficznie Krajna jest związana z Pomorzem. Z punktu widzenia regionalizacji historyczno-etnograficznej związana jest z Wielkopolską. Do niej też przynależy administracyjnie.

Położenie w sieci osadniczej i w strukturze organizacji terytorialnej państwa. Zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych (NTS) Gmina Miasteczko Krajeńskie jest jednostką lokalnego poziomu NTS 5 i należy do powiatu pilskiego NTS 4, podregionu pilskiego NTS 3, województwa wielkopolskiego NTS 2. Gmina leży w północnej części województwa wielkopolskiego. Siedziba władz samorządowych gminy mieści się w Miasteczku Krajeńskim. Odległość z siedziby Urzędu Gminy wynosi: do Piły - 18 km, do Poznania – 100 km.

Gmina Miasteczko Krajeńskie graniczy z następującymi gminami, od:

- północy z gminą Wysoka,
- wschodu Białośliwie,
- południa z gminami Szamocin i Chodzież,
- zachodu z gminą Kaczory.

Według podziału fizyczno – geograficznego Polski (wg J. Kondrackiego) gmina Miasteczko Krajeńskie leży w prowincji Niż Środkowo – Polski, podprowincji Pojezierze Południowo – Bałtyckie. Leży na pograniczu dwóch makroregionów: Pojezierze Południowo – Pomorskie i Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka oraz w mezoregionach: Pojezierze Krajeńskie (Pojezierze Południowo – Pomorskie) i Dolina Środkowej Noteci (Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka). Granica między

mezoregionem Pojezierze Krajeńskie i mezoregionem Dolina Środkowej Noteci biegnie po krawędzi wysoczyzny. U podnóża tej wysoczyzny jest linia kolejowa Piła – Bydgoszcz.

Gmina położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego na południu rozciąga się wzdłuż doliny rzeki Noteci, dalej na północ przebiega przez linię kolejową Piła –Kutno i drogę krajową T 10.

W skali województwa, według kryterium powierzchni ogólnej Miasteczko Krajeńskie jest małą gminą. Ma powierzchnię 7 072 ha (70,7km²), w tym:

- 4 421 ha użytków rolnych,
- 1 907 ha lasów,
- 744 ha, w tym 140 ha nieużytków i 604 ha pozostałych gruntów (grunty zurbanizowane, zabudowane i zakrzaczenia).

3.2. Środowisko przyrodnicze

Warunki klimatyczne

Gmina położona jest w dzielnicy rolniczo - klimatycznej o nazwie Dzielnica Nadnotecka. Dzielnica ta ma cechy klimatu o charakterze przejściowym pomiędzy klimatem chłodnej i wilgotnej Dzielnicy Pomorskiej i klimatem cieplejszym i suchszym Dzielnicy Środkowej. Typowymi parametrami klimatu dla tej Dzielnicy są:

– średnioroczna temperatura powietrza	7,5 do 8 ⁰ C;
– dni z przymrozkami	około 100 – 110 dni;
– dni pochmurne	około 160 dni;
– czas trwania pokrywy śnieżnej	38 – 50 dni;
– długość okresu wegetacyjnego	210 -215 dni.

W poszczególnych latach występuje znaczne zróżnicowanie warunków atmosferycznych, takich jak: temperatura powietrza, ilość opadów, zachmurzenie. Szczególnie duże zróżnicowanie występuje w przypadku opadów, co ma istotny wpływ na warunki produkcji rolniczej.

Klimat lokalny uzależniony jest przede wszystkim od ukształtowania terenu, obecności zbiorników wodnych, poziomu zalegania wód gruntowych, rodzaju podłoża. W gminie można wyróżnić dwa rodzaje lokalnego klimatu:

- klimat obszarów wysoczyznowych płaskich i lekko falistych występujących w północnej części gminy, z przeciętnymi warunkami klimatycznymi,
- klimat doliny Noteci i obniżeń o płytko zalegającej wodzie gruntowej z często występującymi mgłami i oparami oraz z większą liczbą dni z przymrozkami.

Reasumując tutejszy klimat jest średnio korzystny dla prowadzenia produkcji rolniczej i innych gałęzi gospodarki zależnej od warunków klimatycznych.

Wody

Na obszarze gminy jest bardzo mało wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe zajmują tylko 97 ha, co stanowi 1,37 % powierzchni ogólnej gminy. Większość powierzchni wód znajduje się w rowach (72 ha) i wodach płynących (14 ha) oraz wodach stojących (11 ha). Na terenie gminy są dwa jeziora: Jezioro Czarne o powierzchni 2,86 ha oraz jezioro okresowe „Miasteczko Krajeńskie” (nazwa lokalna „Linki”)

o powierzchni 4,0 ha. Stawy o powierzchni dwóch ha są w Grabionnej.

Duże znaczenie dla stosunków wodnych w południowej części gminy mają stany wody Noteci. Najwyższe stany wody w Noteci występują w okresie roztopów wiosennych a najniższe pod koniec lata i jesienią. Rzeka Noteć ze względu na mały spadek terenu charakteryzuje się niewielkimi przepływami. Problemem w zakresie gospodarki wodnej jest zapobieganie powodziom poprzez obwałowywanie i zatrzymywanie dopływu z wysoczyzny i ze zbiorników retencyjnych. W dolinie Noteci, na terenach rolniczych, stworzono sieć kanałów regulujących stosunki wodne. Południowa część gminy położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 138 o nazwie Pradolina Toruń - Eberswalde. Jest to zbiornik czwartorzędowy o powierzchni 2 300 km². Część tego zbiornika leżąca na terenie gminy objęta jest najwyższą ochroną. Południowo-zachodnia część gminy jest w obrębie Głównego Zbiornika

Wód Podziemnych nr 125 o nazwie Zbiornik Międzymorenowy Wałcz – Piła. Jest to również zbiornik czwartorzędowy o powierzchni 1 712 km², w tym 70 km² objętych jest najwyższą ochroną, część zbiornika objętego ochroną znajduje się na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie. Północno- zachodnia część gminy położona jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 127 o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła –Miasteczko Krajeńskie.Teren gminy należy do zlewni rzeki Noteć. Wody Noteci zaliczane są do pozaklasowych. Na stan czystości wód mają duży wpływ zrzuty ścieków komunalnych z miejscowości Miasteczko Krajeńskie, Miasteczko - Huby, Grabówno, Brzostowo.

3.3. Ludność i aktywność społeczna

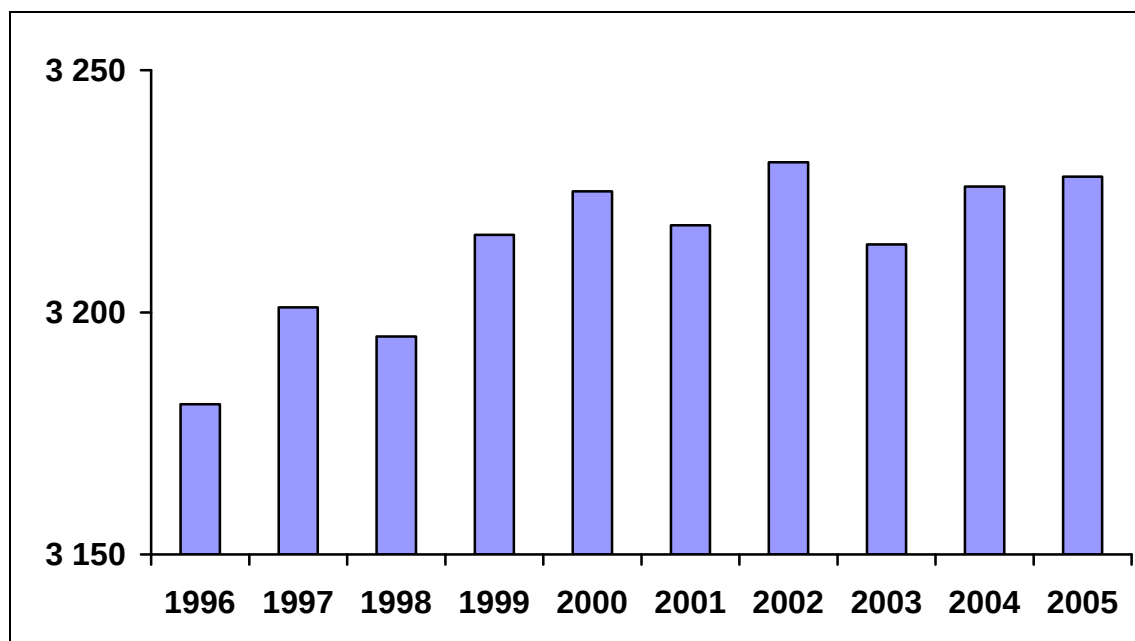
Ludność, według kryterium osób faktycznie zamieszkałych w Gminie Miasteczko Krajeńskie w 2005r. liczyła 3228 osób. Pod względem liczby ludności Gmina Miasteczko Krajeńskie należy do najmniejszych w województwie wielkopolskim. W okresie dziesięciu lat 1996 – 2005 stan ludności zmniejszył się o 125 osób (9,62 %). Również we wcześniejszym okresie następowało zmniejszanie stanu ludności, w latach 1981 do 1995 ludność zmniejszyła się o około 2,8 %. W gminie jest bardzo niska gęstość zaludnienia, wynosi ona 45 osób na 1 km².

Ludność Gminy Miasteczko Krajeńskie wg stanu mieszkańców zameldowanych na stałe w latach 1996 – 2005 (stan na 31 XII)

Rok	Ludność ogółem	Mężczyźni		Kobiety	
		Osoby	%	Osoby	%
1996	3 181	1 740	52,28	1 588	47,72
1997	3 201	1 759	52,48	1 593	47,52
1998	3 195	1 767	52,98	1 568	47,02
1999	3 216	1 624	52,65	1 592	47,35
2000	3 225	1 612	50,38	1 588	49,63
2001	3 218	1 622	50,34	1 596	49,66
2002	3 231	1 632	50,33	1 599	49,67
2003	3 214	1 630	50,54	1 584	49,46

2004	3 226	1 603	50,44	1 623	49,56
2005	3 228	1 619	50,02	1 609	49,98

Źródło: Dane z ewidencji ludności na koniec roku 2007, na podstawie mieszkańców zameldowanych na pobyt stały

Ludność ogółem w Gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 1996 - 2005

W okresie analizowanych dziesięciu lat zmieniała się struktura ludności. Stopniowo zmniejszał się w populacji ludności gminy udział osób w wieku przedprodukcyjnym i wzrastał udział osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (tabela).

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 1996 – 2006

Rok	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
		Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%
1996	3	1	31	1	55	44	13,2
1997	3	1	30	1	56	43	12,9
1998	3	99	29	1	57	43	13,1
1999	3	95	28	1	57	45	13,5

2000	3	97	29	1	58	37	11,6
2001	3	88	27	1	58	45	14,1
2002	3	85	26	1	59	45	14,1
2003	3	79	25	1	59	49	15,3
2004	3	79	25	1	60	46	14,5
2005	3	79	24	1	60	46	14,5
2006	3	77	24	1	61	47	14,6

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS i dane Urzędu Gminy w Miasteczku Krajeńskim

W gminie od kilku lat utrzymuje się dodatni przyrost naturalny. Wskaźniki demograficzne dotyczące gminy na tle danych z powiatu pilskiego i województwa wielkopolskiego pokazują, że sytuacja demograficzna w gminie jest zbliżona do większych aglomeracji. Pozytywnym zjawiskiem jest korzystny stosunek ludności w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności w gminie. Wybrane wskaźniki dotyczące sytuacji demograficznej w gminie przedstawiają poniższe tabele.

**Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację demograficzną w Gminie
Miasteczko Krajeńskie**

Wskaźniki demograficzne	2 002	2 003	2 004	2 005
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	6 8,19	6 7,05	6 5,60	6 4,36
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	5 3,57	6 1,65	5 7,10	5 9,00
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	2 3,79	2 5,57	2 3,90	2 3,73
Ludność w wieku przedprodukcyjnym w % ogółu ludności	2 6,40	2 4,83	2 5,20	2 4,63
Ludność w wieku w wieku produkcyjnym w % ogółu ludności	5 9,46	5 9,86	6 0,40	6 0,84
Ludność w wieku w wieku poprodukcyjnym w % ogółu ludności	1 4,14	1 5,31	1 4,40	1 4,53

Przyrost naturalny na 1000 ludności	3, 09	1, 24	2, 48	0, 62
-------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS i dane Urzędu Gminy w Miasteczku Krajeńskim

**Wybrane wskaźniki demograficzne w gminie powiecie pilskim,
województwie wielkopolskim i kraju w 2005 roku**

Wskaźniki demograficzne	Gmina	Powiat pilski	Województ wo
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	64,9 6	53,8	54,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	59,0 7	55,1	63,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	23,7 3	19,1	21,3
Ludność w wieku przedprodukcyjnym w % ogółu ludności	24,6 3	22,6	21,6
Ludność w wieku produkcyjnym w % ogółu ludności	60,8 4	65,0	64,6
Ludność w wieku poprodukcyjnym w % ogółu ludności	14,5 3	12,4	13,8
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,62	2,3	1,5

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS i dane Urzędu Gminy w Miasteczku Krajeńskim

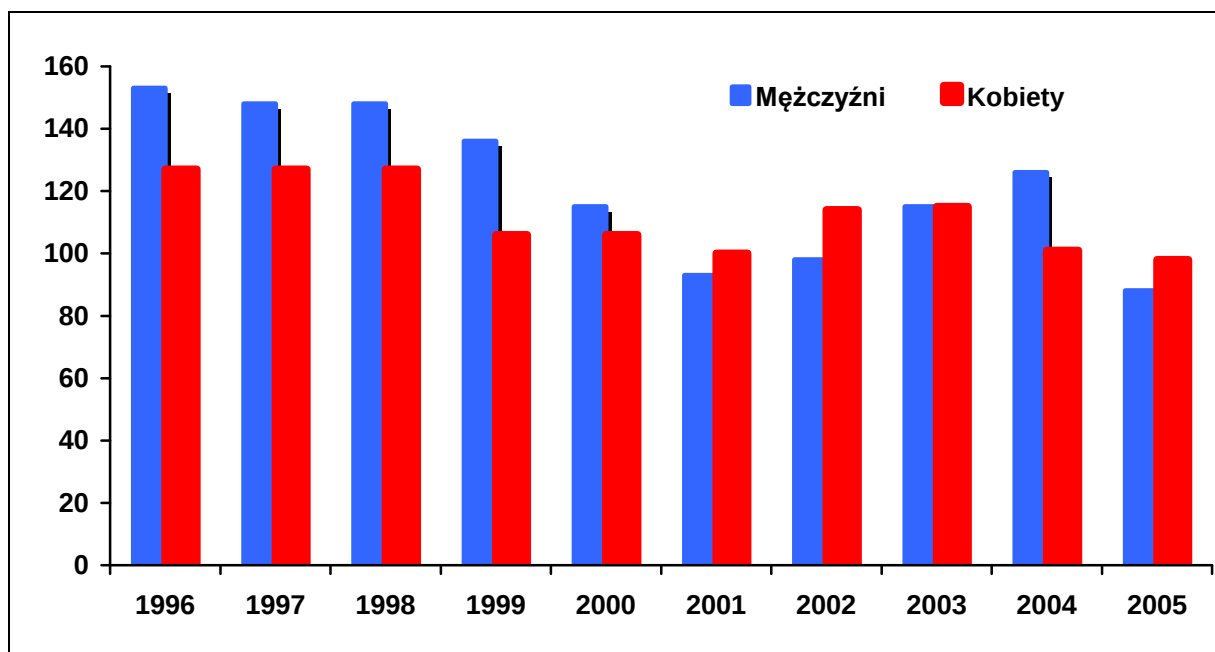
Pracujący i źródła utrzymania

W 2005 roku, poza rolnictwem indywidualnym, pracowało 186 osób. W latach 1996 – 2005 miał miejsce proces systematycznego zmniejszania liczby pracujących (tabela).

Pracujący w głównym miejscu pracy w Gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 1996 - 2005

Rok	Ogółem	Mężczyźni		Kobiety	
		Osoby	%	Osoby	%
1996	280	153	54,6	127	45,36
1997	275	148	53,8	127	46,18
1998	275	148	53,8	127	46,18
1999	242	136	56,2	106	43,80
2000	221	115	52,0	106	47,96
2001	193	93	48,1	100	51,81
2002	212	98	46,2	114	53,77
2003	230	115	50,0	115	50,00
2004	227	126	55,5	101	44,49
2005	186	88	47,3	98	52,69

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Pracujący wg płci w Gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 1996 – 2005..

3.4. Gospodarka, rolnictwo

Głównymi miejscami zatrudnienia w gminie są zakłady pracy sektora usług. W ostatnich kilku latach w sektorze usług pracuje ponad 70 % ogółu zatrudnionych.

Pracujący wg sektorów ekonomicznych w Gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 1996 – 2005 (osoby).

Rok	Pracujący ogółem	Pracujący według sektorów				
		Sektor rolniczy	Sektor przemys- łowy	Sektor usługowy razem	Sektor usługowy - usługi rynkowe	Sektor usługowy - usługi nierynkow e
1996	280	72	52	156	29	127
1997	275	44	50	181	29	152
1998	275	67	59	149	34	115
1999	242	50	53	139	25	114
2000	221	41	43	137	19	118
2001	193	34	32	127	9	118
2002	212	33	28	151	34	117
2003	230	32	29	169	28	141

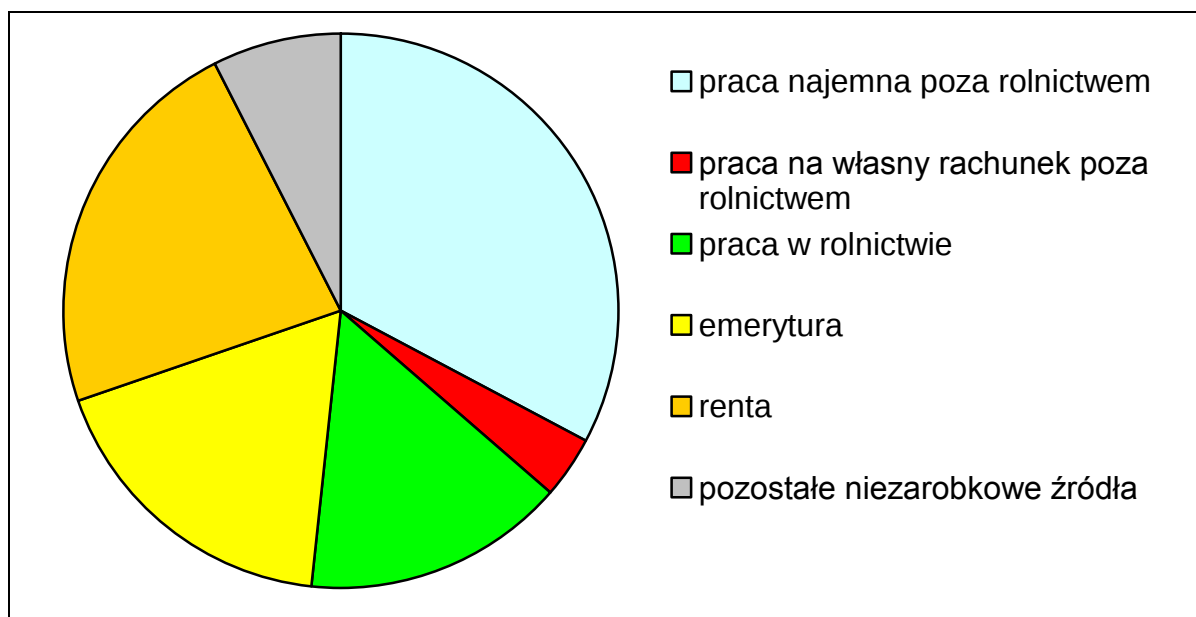
Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS i dane Urzędu Gminy w Miasteczku Krajeńskim

Spośród 3 158 osób objętych powszechnym spisem ludności w 2002 roku 57,8 % miało własne źródła utrzymania. Podstawowymi źródłami własnego utrzymania ludności były: praca najemna poza rolnictwem, renta, praca w rolnictwie. Utrzymanie z niezarobkowych źródeł miało 38,8 % ludności gminy. Na podkreślenie zasługuje fakt, że prawie dla 17,6 % ludności głównym źródłem utrzymania była renta. Znacząca część (42,2) proc mieszkańców gminy nie miała własnego źródła utrzymania.

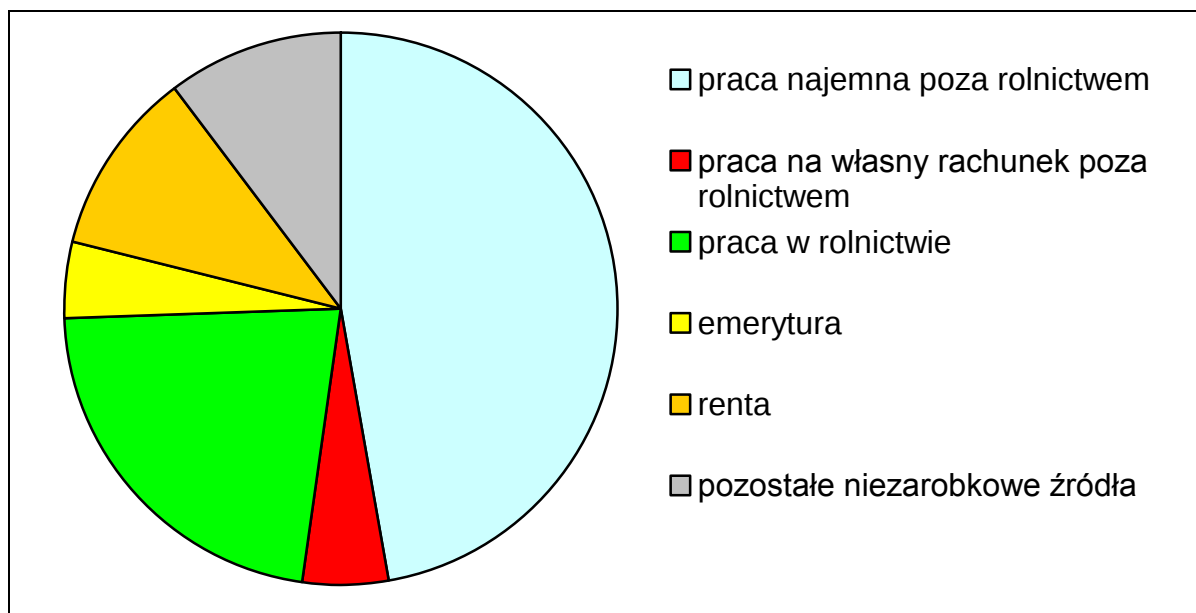
Źródła utrzymania ludności w Gminie Miasteczko Krajeńskie w 2002 roku.

Źródła utrzymania ludności	Oso by	%
Własne źródła utrzymania:	1	100,00
w tym:		
– praca najemna poza rolnictwem	601	32,91
– praca na własny rachunek poza rolnictwem	62	3,40
– praca w rolnictwie	278	15,22
– emerytura	332	18,18
– renta	414	22,67
– pozostałe niezarobkowe źródła	139	7,61
Utrzymywani:	1	100,00
w tym:		
– praca najemna poza rolnictwem	629	47,22
– praca na własny rachunek poza rolnictwem	68	5,11
– praca w rolnictwie	295	22,15
– emerytura	59	4,43
– renta	143	10,74
– pozostałe niezarobkowe źródła	138	10,36

Źródło: Dane Narodowego Powszechnego Spisu Ludności w 2002 roku.

Struktura źródeł utrzymania ludności w Gminie Miasteczko Krajeńskie posiadającej własne źródła utrzymania

Struktura źródeł utrzymania ludności w Gminie Miasteczko Krajeńskie - utrzymywani

Poziom wykształcenia ludności

Tylko 5,7 % ludności gminy ma wykształcenie wyższe. Wykształceniem na poziomie średnim i policealnym legitymuje się około 28,5 % ludności, natomiast 40 % ludności nie ma żadnego ponadpodstawowego wykształcenia.

Ludność aktywna ekonomicznie według poziomu wykształcenia w Gminie Miasteczko Krajeńskie w 2002 roku.

Poziom wykształcenia	Ludność	
	Osoby	%
Wyższe	143	5,70
Policealne i średnie	714	28,48
Zasadnicze zawodowe	636	25,37
Podstawowe ukończone, nieukończone i bez wykształcenia	1014	40,45
Ludność ogółem	2507	100.00

Źródło: Narodowy Spis Powszechny, Ludność 2002, GUS

Poziom wykształcenia rolniczego osób kierujących gospodarstwami rolnymi przedstawia poniższa tabela. Wynika z niej, że tylko 3,22 % kierujących gospodarstwami rolnymi posiada wykształcenie wyższe rolnicze. Prawie 45 % tej grupy zawodowej nie ma żadnego teoretycznego przygotowania zawodowego do prowadzenia gospodarstw rolnych.

**Wykształcenie rolnicze osób kierujących gospodarstwami rolnymi
w Gminie Miasteczko Krajeńskie**

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	Udział % w liczbie gospodarstw
Ogółem	342	100,00
Wyższe rolnicze	11	3,22
Policealne rolnicze	0	0,00
Średnie zawodowe rolnicze	60	17,54
Zasadnicze zawodowe rolnicze	45	13,16
Kurs rolniczy	73	21,35
Brak wykształcenia rolniczego	153	44,74

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Bezrobocie

W gminie jest stosunkowo wysokie bezrobocie. W ostatnich latach zarejestrowane bezrobocie nieco zmniejszyło się. Grupa osób zarejestrowanych bezrobotnych liczy około 200 osób.

Bezrobotni w Gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 2003 – 2005

Rok	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni mężczyźni		Bezrobotni kobiety	
		Osoby	%	Osoby	%
2003	247	120	48,58	127	51,42
2004	241	110	45,64	131	54,36
2005	208	81	38,94	127	61,06

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

3.5. Infrastruktura techniczna

Gmina ma korzystnie ukształtowaną sieć drogową. Sieć tą tworzą: droga krajowa, drogi powiatowe i drogi gminne. Powiązania zewnętrzne zapewnia gminie droga krajowa nr 10. Zapewnia ona komunikację w kierunku Warszawy oraz przez Piłę w kierunku Szczecina i międzynarodowych przejść granicznych w Kołbaskowie, Lubieszynie i w Świnoujściu.

Przez teren gminy przechodzą następujące drogi powiatowe:

- droga nr 29 404 Miasteczko Krajeńskie – Kaczory,
- droga nr 29 377 Miasteczko Krajeńskie – Białośliwie – Osiek nad Notecią,
- droga nr 29 376 Miasteczko Krajeńskie – Grabówno,
- droga nr 29 350 Grabówno – Wysoka,
- droga nr 29 349 Grabówno – Rudna,
- droga nr 29 378 Miasteczko Krajeńskie – Wolsko.
- Drogi te zapewniają dogodne połączenia komunikacyjne z sąsiednimi gminami.

Drogi gminne mają łączną długość 101 km, w tym drogi o nawierzchni twardej 16 km, drogi gruntowe 85 km. Ważną rolę pełni droga łącząca miejscowości Grabionna – Okaliniec. Układ komunikacyjnych dróg w gminie jest dobry, lecz stan ich nawierzchni jest zły, wymaga remontów i modernizacji.

W Miasteczku Krajeńskim jest przystanek kolejowy na trasie Piła - Kutno.

Przez gminę biegnie Międzynarodowy Szlak Rowerowy Euroroute R - 1 z Francji przez Holandię, Niemcy, Polskę do granicy z Obwodem Kaliningradzkim. Polski odcinek rozpoczyna się w Kostrzynie nad Odrą, a kończy w Gronowie. Szlak

biegnie drogami o małym natężeniu ruchu, co znacznie podnosi jego atrakcyjność. Na terenie gminy jest to odcinek: Miasteczko-Huby - Miasteczko Krajeńskie – Brzostowo- Grabionna. Szlak jest oznakowany białymi tabliczkami z zielonym rowerem i symbolem „R-1” lub zieloną strzałką.

Rzeka Noteć, przepływająca po południowej granicy gminy pełni funkcje transportowo turystyczną.

Wodociągi

Wszystkie miejscowości gminy posiadają sieć wodociągową. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wynosi 47,2 km. W gminie są 452 podłączenia budynków mieszkalnych do wodociągów. Sieć obsługuje 3218 mieszkańców, 96,52 % mieszkańców gminy korzysta z wody z sieci wodociągowej.

System zaopatrzenia w wodę składa się z pięciu niezależnych podsystemów. Ujęcia wody zlokalizowane są w Brzostowie, Okalińcu, Miasteczku Krajeńskim, Grabionnej i w Grabównie. Pięć ujęć wody posiada strefy ochrony pośredniej. System urządzeń wodociągowych zapewnia odpowiednią pod względem jakościową ilość wody dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Eksploatacją wodociągów wiejskich zajmuje się Urząd Gminy.

Oczyszczalnia ścieków

W gminie jest tylko jedna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Brzostowie. Jest to oczyszczalnia mechaniczno - biologiczna o przepustowości wg projektu 70 m^3 na dobę, według pozwolenia wodno-prawnego maksymalna wydajność wynosi $66,4 \text{ m}^3$. Jednostka ta została wybudowana głównie dla potrzeb Zespołu Szkół Gospodarki Żywnościowej i osiedla mieszkaniowego przy tej szkole. Jednostka odbiera około $19,1 \text{ m}^3$ ścieków z terenu wsi Miasteczko Krajeńskie oraz $4,1 \text{ m}^3$ na dobę ścieków z punku zlewnego. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny, który wpływa do Noteci. Oczyszczalnia obsługuje ścieki komunalne pochodzące od około 348 osób.

System kanalizacji sanitarnej

W gminie Miasteczko Krajeńskie tylko miejscowość Brzostowo posiada system odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Sieć kanalizacyjna we wsi Brzostowo ma długość 1,0 km. Korzysta z niej 148 osób. Zatem obecny stan sanitarnej infrastruktury technicznej uniemożliwia prawidłowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Poziom skanalizowania gminy wynosi 5,7 %.

Rozporządzeniem 74/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 9 maja 2006 roku na terenie gminy została wyznaczona tzw. aglomeracja Miasteczko Krajeńskie.

Sieć gazowa

W gminie wykonane jest 30 km sieci gazowej z 460 podłączeniami. Sieć gazową mają miejscowości: Miasteczko Krajeńskie, Grabówno i Miasteczko Krajeńskie. Korzysta z niej 205 gospodarstw domowych. Szacuje się, że gaz dla celów gospodarczych używa 311 osób.

Mieszkania

Zasoby mieszkaniowe gminy Miasteczko Krajeńskie stanowi głównie zabudowa jednorodzinna i rolnicza zagrodowa. Według danych powszechnego spisu mieszkań w 2002 roku w gminie było 821 mieszkań o powierzchni użytkowej 66 998 m². Na terenie gminy w ostatnich dziesięciu latach był niewielki przyrost mieszkań. W latach 1996 do 2005 roku oddano 51 mieszkań. Spośród ogółu mieszkań wyposażenie w instalacje techniczno – sanitarne przedstawiało się następująco:

- 847 mieszkań było wyposażonych w wodociąg,
- 709 mieszkań było wyposażonych w łazienki,
- 554 mieszkania miało instalacje centralnego ogrzewania,
- 205 mieszkań miały instalacje gazowe.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 81,5 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosi 20,88 m².

Sieć telefoniczna

Do sieci telefonicznej podłączonych jest 548 numerów, co oznacza, że prawie każde gospodarstwo domowe ma telefon stacjonarny.

Wybrane dane charakteryzujące infrastrukturę techniczną w Gminie Miasteczko Krajeńskie

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wartość cechy</i>
Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)	47,2
Połączenia z sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuki)	550
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoby)	3.218
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	1,0
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej stanowiącej własność gminy(km)	1,0
Połączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuki)	12
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoby)	183
Długość czynnej sieci gazowej ogółem (km)	19,4
Czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych (sztuki)	439
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	205
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem (gospodarstwa domowe)	87
Szacunek ludności korzystającej z sieci gazowej (osoby)	311
Sieć wodociągowa rozdzielcza na 100 km ² (km)	70,6
Sieć kanalizacyjna rozdzielcza na 100 km ² (km)	1,4
Sieć gazowa rozdzielcza na 100 km ² (km)	26,9

3.6. Infrastruktura społeczna

Samorząd gminy realizuje zadania oświatowe w zakresie szkolnictwa podstawowego i wychowania przedszkolnego. Obsługę administracyjną zapewnia Urząd Gminy w Miasteczku Krajeńskim.

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Publiczne Gimnazjum w Miasteczku Krajeńskim im. Stanisława Staszica,
- Szkoła Podstawowa im. Bolesława Romanowskiego w Miasteczku Krajeńskim z filiami w Grabionnej i w Grabównie,
- Publiczne Przedszkole w Miasteczku Krajeńskim z oddziałem przedszkolnym w Grabównie.

Do Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Miasteczku Krajeńskim uczęszczają dzieci z obszaru całej gminy, dojazd dzieci zapewnia samorząd gminy. Filia w Grabionnej posiada klasy I – III, a jej obwód obejmuje Grabówno, Grabionną i Okaliniec, Solnówek.

Do gimnazjum uczęszcza 143 uczniów, na jeden oddział przypada po 24 uczniów, a wskaźnik zmianowości wynosi 1,00.

W Szkole Podstawowej w Miasteczku Krajeńskim uczy się 202 uczniów, natomiast w filiach tej szkoły 47 uczniów.

Ponadto na terenie gminy znajduje się *Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Michała Drzymały* dla której organem prowadzącym jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W szkole kształcą się 475 uczniów w zawodach: technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik mechanizacji rolnictwa, technik ogrodnik, technik agrobiznesu i technik technologii żywności. W szkole tej można również zdobyć zawód ekonomisty kształcąc się w policealnym studium ekonomicznym.

3.6.1. Gminny Dom Kultury

Gminny Dom Kultury jest samorządową instytucją kultury. Dysponuje salą widowiskową na 150 miejsc, zapleczem kuchennym, pomieszczeniami biurowymi, świetlicą.

Przy Gminnym Domu Kultury działają:

- Młodzieżowy Zespół Teatralny „Jestem”
- Dziecięcy Zespół Teatralny „Bez nazwy”

- Zespół Młodych Plastyków
- Chór mieszany „Lutnia”
- Klub szachowy
- Nauka gry na instrumentach

W Gminnym Domu Kultury ćwiczy również zespół instrumentalno – wokalny Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. Tutaj swoją siedzibę ma także Koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Dom Kultury jest również miejscem spotkań i zebrań wszystkich organizacji i stowarzyszeń społecznych działających na terenie gminy.

We wsiach Grabówno, Grabionna, Brzostowo, Okaliniec, Wolsko są świetlice wiejskie.

W okresie jesienno – zimowym w świetlicach zatrudniani są pracownicy za pośrednictwem Urzędu Pracy. W pozostałych okresach roku opiekę nad świetlicami sprawują sołtysi.

Największe imprezy organizowane przez Gminny Dom Kultury:

- „Biesiada Krajeńska” – organizowana od 11 lat mająca na celu odkrywanie, kultywowanie i promowanie kultury ludowej Krajny oraz przekazywanie tych tradycji młodemu pokoleniu. Ma zasięg ogólnopolski,
- Festiwal Twórczości Wszelakiej – przegląd twórczości dzieci i młodzieży ma zasięg gminny.

3.6.2. Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna w Miasteczku Krajeńskim jest samorządową instytucją kultury z 60 – letnią tradycją. Jej siedzibą jest budynek Domu Kultury w Miasteczku Krajeńskim,

Biblioteka posiada księgozbiór liczący 16 891 woluminów. Biblioteka jest placówką w pełni skomputeryzowaną. W ubiegłym roku uruchomiono elektroniczną obsługę czytelnika. W bibliotece działa czytelnia internetowa, uruchomiona w ramach projektu „Ikonka”, umożliwiającą społeczności lokalnej łatwy, powszechny i bezpłatny dostęp do sieci Internet. W ubiegłym roku skorzystało z niej 1317 użytkowników. GBP uczestniczy w ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, prowadzi zajęcia z cyklu „I Ty możesz zostać czytelnikiem”, promuje twórczość mieszkańców, prezentuje ich zamiłowania, pasje kolekcjonerstwo poprzez organizowanie wystaw i ekspozycji. Organizuje spotkania autorskie, kiermasze książek, warsztaty interdyscyplinarne, prowadzi kronikę gminy, w miarę potrzeb prowadzi sezonowe punkty biblioteczne, bierze udział w różnego rodzaju konkursach, włącza się w kolejne edycje ogólnopolskiej akcji p.n. „Tydzień Bibliotek”, współpracuje z Gminnym Domem Kultury, szkołami przedszkolem, organizacjami i mieszkańcami gminy.

3.6.3. Zaplecze sportowe

Mieszkańcy gminy oraz osoby wizytujące gminę mogą korzystać z następującego zaplecza sportowego:

- hala środowiskowa przy Zespole Szkół w Miasteczku Krajeńskim,
- boiska sportowe do piłki nożnej i ręcznej przy Zespole Szkół w Miasteczku Krajeńskim,
- boisko sportowe przy Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Brzostowie,
- boisko sportowe z zapleczem socjalnym w Miasteczku Krajeńskim – pawilon sportowy dla zawodników i sędziów (pawilon, jak i samo boisko i teren wokół niego wymagają remontu),
- boisko sportowe w Brzostowie, przy nim znajduje się świetlica wiejska, która służy również zawodnikom,
- boisko sportowe w Grabównie (bez zaplecza socjalnego),

- boisko sportowe w Okalińcu (bez zaplecza socjalnego).

Działają tutaj kluby sportowe:

- Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Noteć” w Miasteczku Krajeńskim
- Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” w Miasteczku Krajeńskim
- Uczniowski Klub Sportowy „Noteć” w Miasteczku Krajeńskim
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Ryś” w Brzostowie.

3.6.4. Opieka zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną oraz opiekę stomatologiczną na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie zapewniają:

- Gabinet Lekarza Rodzinnego – lekarz Irena Pilch, Miasteczko Krajeńskie, ul. Kościuszki 38, obejmuje on swym zasięgiem większą część mieszkańców Gminy, pozostała część wybrała lekarza pierwszego kontaktu w ościennych gminach lub w Pile,
- Zespół Pielęgniarki i Położnej Środowiskowo-Rodzinnej „Zdrowie”, Miasteczko Krajeńskie, ul. Kościuszki 10 – jedna pielęgniarka środowiskowo-rodzinna i jedna położna środowiskowo-rodzinna, w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia,
- Zakład Pielęgniarek i Higienistek Środowiskowo-Szkolnych s.c. „Szkol -Med.”
 - Gabinet Pielęgniarki Szkolnej, Miasteczko Krajeńskie, ul. Szkolna 1, dba o zdrowie uczniów Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Miasteczku Krajeńskim (w ramach kontraktu z NFZ zatrudniona w tym gabinecie jest jedna pielęgniarka),
- Gabinet Stomatologiczny w Miasteczku Krajeńskim, prowadzony przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Spec. Med. w Chodzieży, w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia dba o stan uzębienia naszych mieszkańców,

Mieszkańcy mogą korzystać ze specjalistycznych gabinetów lekarskich, które mają podpisane kontrakty z NFZ, jednak ilość przyznanych im punktów jest

niewystarczająca do potrzeb: Prywatny Gabinet Okulistyczny Danuta Szaefer w Miasteczku Krajeńskim Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Rehabilitacji Leonarda Kowalczyk, w Miasteczku Krajeńskim. Poza tym w Miasteczku Krajeńskim znajduje się Zespół Prywatnych Gabinetów Lekarskich, gdzie płatnych porad udzielają lekarze następujących specjalności: kardiolog, onkolog, neurolog, ginekolog, chirurg, psychiatra, neurochirurg, laryngolog, można również wykonać badania USG.

W Miasteczku Krajeńskim jest Punkt konsultacyjno-informacyjny, w którym przyjmuje raz w tygodniu psychoterapeuta.

3.7. Dziedzictwo historyczne, kulturowe i zabytki

Osadnictwo na terenie Gminy rozwinęło się w okresie nowożytnym. Pierwsze wzmianki historyczne o Miasteczku Krajeńskim i okolicznych wsiach pochodzą z okresu średniowiecza. Nie ma źródeł historycznych pozwalających na odtworzenie dziejów poszczególnych miejscowości. Pożary, które nawiedzały wsie powodowały często całkowite zniszczenie zagród. Pogorzelcy wznosili nowe zabudowania z dala od centrum wsi, a w okresie zaboru władze pruskie nakazywały im niekiedy przenoszenie się na odległe pustkowia.

Osada **Miasteczko Krajeńskie** pod nazwą Myeszcze znane było już XIV wieku. Pierwsze pisane wzmianki o Miasteczku Krajeńskim pochodzą z 1454 roku, w księgach kościelnych widnieje zapis na temat wsi wchodzących w skład parafii Miasteczko Krajeńskie. W 1475 roku nazwę Miasteczko Krajeńskie wymieniono w spisie miast polskich, podając, iż król Kazimierz Jagiellończyk nałożył na miasto obowiązek wysłania do Malborka jednego pieszego. W 1529 roku Miasteczko Krajeńskie stało się parafią. Z zapisów dokonanych podczas wizytacji kanonicznej w 1653 roku wynika, że istniał tu drewniany kościół, szkoła o dwóch izbach i schronisko dla ubogich. W 1726 roku natomiast ukończono budowę kościoła na 300 osób. Po pierwszym rozbiórze Polski, tereny wokół Miasteczka Krajeńskiego weszły w skład zaboru pruskiego. Wówczas to po raz pierwszy usiłowano odebrać osadzie prawa miejskie. W 1849 roku w wielkim pożarze spłonęło 125 budynków, w tym aż 43 domy mieszkalne. Odbudowa trwała dwa lata. W 1851 roku przez miasto poprowadzono linię kolejową, biegnącą na trasie Piła – Bydgoszcz. Pomogła ona miastu

podnieść się po klęsce żywiołowej. W 1873 roku władze pruskie dokonały zmiany nazwy miejscowości na niemiecką – Friedheim.

Według spisu mieszkańców z 1881 roku, Miasteczko Krajeńskie liczyło 953 mieszkańców, z czego 591 osób byli to ewangelicy, 304 osoby – katolicy, a 58 osób – Żydzi. W Miasteczku istniało 107 budynków mieszkalnych, kościół: katolicki, kościół ewangelicki oraz synagoga żydowska. Trzeciego maja 1921 roku odsłonięty został pomnik „Konstytucji 3 Maja 1791 i 17 marca 1921”, który później, podczas wojny został zniszczony.

Po drugiej wojnie światowej, w 1945 roku w Miasteczku Krajeńskim utworzono polską administrację. Wówczas to swoją działalność wznowiły: szkoła podstawowa, przedszkole miejskie, i OSP. Powstała także szkoła średnia – Liceum Gospodarstwa Wiejskiego.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dniem 1 stycznia 1973 roku Miasteczko Krajeńskie utraciło prawa miejskie i zostało wcielone wraz z okolicznymi wsiami do gminy Białośliwie.

Arentowo po raz pierwszy zostało wymienione w 1844 roku w księgach parafialnych Miasteczka Krajeńskiego, jako Arcewalde. Po 1945 roku we wsi nastąpiła całkowita wymiana mieszkańców. Nowi osadnicy przybyli głównie z terenów wschodnich, a zwłaszcza spod Wilna, Lwowa, Tarnopola.

Pierwsza wzmianka o **Brzostowie** pochodzi z 1475 roku, z ksiąg grodu nakielskiego. Miasteczko Krajeńskie przez wiele lat było liczącym się ośrodkiem, bowiem to tu mieli swoją siedzibę właściciele okolicznych dóbr między innymi: Grzybowski, Goltzowie, Szembekowie, Resenaunowie. Na przełomie XIX i XX wieku majątkiem brzostowskim władał Otto Berlinicke, dzisiaj nazywany Berlinkiem. Tu wybudował obecny pałac i kościół protestancki, który został zburzony po drugiej wojnie światowej. Następnym właścicielem majątku był ksiądz Maliński z Poznania. W pałacu utworzył ośrodek filantropijno – wypoczynkowy dla dzieci, młodzieży i kleryków. Za jego czasów posiadłość zupełnie podupadła, zostało w niej 400 mórg ziemi (100 hektarów).

Wieś **Grabionna** powstała najprawdopodobniej w XV wieku. Według dokumentów parafialnych Miasteczka Krajeńskiego, w 1512 roku Grabionna należała do parafii w Brzostowie. W 1930 roku nastąpiła parcelacja majątku. Wielu mieszkańców otrzymało ziemię i założyło gospodarstwa.

Pierwsza wzmianka o **Grabównie** pochodzi z 1512 roku. Wtedy Grabówno należało do parafii w Brzostowie. W 1766 roku mieszkało w nim 300 katolików i 138 ewangelików. W 1782 roku istniała już parafia protestancka, a w 1857 roku powstała pierwsza niemiecka szkoła. W 1873 roku wybudowany został kościół ewangelicki, który po wojnie przejęli katolicy. W okresie powojennym w pałacu znajdowała się siedziba Nadleśnictwa. Przed drugą wojną światową w Grabównie kwitł handel przygraniczny.

W Grabównie ostatnie dziesięć lat życia spędził Michał Drzymała, gdzie od władz państwowych otrzymał gospodarstwo rolne o powierzchni 15 ha. Drzymała zmarł w 1937 roku, został pochowany na cmentarzu w Miasteczku Krajeńskim. Dom, który otrzymał od rządu polskiego, został gruntownie przebudowany.

Niewiele wiadomo o historii **Okalińca**. Przez wieki teren ten należał do majątku w Grabionnej. W 1928 roku grunty majątku ziemskiego zostały rozparcelowane i w okolicy powstały tak zwane „poniatówki”. W tym czasie mieszkało tu 17 rolników i wszyscy byli Polakami. Po drugiej wojnie światowej w okresie powszechnej kolektywizacji powstała rolnicza spółdzielnia produkcyjna, która jednak szybko upadła. Następnie zawiązała się Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Zielony Sztandar”, której prawdziwy rozkwit miał miejsce w latach siedemdziesiątych minionego wieku.

Wieś **Miasteczko – Huby** ma najkrótszą historię spośród miejscowości w gminie. Powstała jako kolonia w 1827 roku i do 1969 roku stanowiła integralną część Miasteczka Krajeńskiego. Rozdzielenie obu miejscowości nastąpiło w czasach, kiedy Miasteczko Krajeńskie szczyciło się jeszcze posiadaniem praw miejskich. Oficjalną przyczyną wydzielenia z granic administracyjnych miasta ulicy: Huby i utworzenia nowego sołectwa było położenie na skraju miasta i wiejski charakter zabudowy. Przed wojną Huby słynęły z wydobywanego w tej okolicy wapna. Wybudowana w 1909 roku wapniarnia pracowała na trzy zmiany, a wozy konne i wagony kolejowe dzień i noc wywoziły urobek. Do chwili jej zamknięcia późną jesienią 1944 roku kopalnia obejmowała 110 hektarów łąk. Było tu 17 wyrobisk o długości od 400 do 950 metrów. W tamtych czasach osada tętniła życiem, były w niej dwa sklepy i restauracja, słynąca ze świetnych podobno obiadów. Ci, którzy nie pracowali przy wydobywaniu wapna lub w majątku ziemskim, znajdowali zatrudnienie sezonowe na kolei. Wieś zamieszkują rodziny, których korzenie sięgają przedwojennych czasów. Domy w miarę możliwości regularnie układają się po obu stronach szosy Miasteczko Krajeńskie – Kaczory. Tylko Kocewo, gdzie przed wojną znajdował się folwark, położone jest wyżej od reszty wsi.

Wieś **Wolsko** wcześniej podzielona była na Wolsko Górne i Dolne. Wolsko jest jedną z nielicznych wsi, w których nigdy nie było majątku ziemskiego. Była to mała wieś (około 210 mieszkańców), ale długa, bo ciągnąca się aż osiem kilometrów. Wolsko było typową chłopską wsią. Łąki nadnoteckie stwarzały tutaj rolnikom dobre warunki do hodowli zwierząt. Wieś ma swoje atuty. Na jej gruntach znajdują się największe w Europie pokłady kredy pojeziornej. Na razie wieś pięknieje za sprawą nowych mieszkańców, którzy osiedlają się w malowniczym krajobrazie nadnoteckim. Oprócz urzekającego krajobrazu (łączy w sobie elementy pejzażu nizinnego z górskim), ma też Wolsko swoje tajemnice. Jedną z nich jest wzniesienie, które w miejscowej tradycji określane jest jako „Szwedzki szaniec”. Góra z południowej i zachodniej strony kończy się piaszczystą skarpą, która rzeczywiście stanowić mogła swego czasu doskonałe naturalne umocnienie. „Szwedzki szaniec”, który jak twierdzą historycy jest wczesnośredniowiecznym grodziskiem, to nie jedyny element historyczny Wolska. Oprócz niego znaleźć można we wsi także dwa cmentarze: ewangelicki i katolicki.

W przeszłości teren gminy Miasteczko Krajeńskie należał do różnych ośrodków administracyjnych. W XVI wieku obejmował je powiat nakielski. W okresie rozbiorów były włączone do powiatu kamieńskiego. W latach 1806 – 1815 należały do Wielkiego Księstwa Warszawskiego. W 1817 Miasteczko Krajeńskie weszło w skład utworzonego powiatu wyrzyskiego, stolicą rejencji była Bydgoszcz. Na mocy Traktatu Wersalskiego Miasteczko Krajeńskie powróciło do Polski. Przejęcie władzy nastąpiło 23 stycznia 1920 roku. W Miasteczku Krajeńskim utworzono urząd celny, komisariat policji, powołano Komisarza Rady Miejskiej, spolszczono szkołę. Z dniem 1 stycznia 1938 roku powiat wyrzyski wraz z Miasteczkiem Krajeńskim został włączony do województwa pomorskiego z siedzibą w Toruniu. Po drugiej wojnie światowej Miasteczko Krajeńskie znalazło się w województwie bydgoskim i działały w nim oddzielnie Zarządy, a od 1950 roku Rady Narodowe – Miejska i Gminna. W 1973 roku, mimo protestów, gmina została wcielona do Gminy Białosłowie. W latach 1975 do 1999 należało do województwa pilskiego.

Historyczna zabudowa występuje najliczniej na terenie wsi **Miasteczko Krajeńskie**. Najokazalszą budowlą jest kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego usytuowany na zboczu wzgórza (dawne grodzisko średniowieczne) na północny-wschód od rynku. Jest to kościół wzniesiony w latach 1898 – 99, po pożarze poprzedniej szachulcowej świątyni. Popularne w tym czasie formy neogotyckie widoczne są w postaci zdobień,

charakterystycznych ceglanych elewacji ozdobnymi fryzami i profilowanymi gzymsami. Zespół kościoła uzupełniają ceglane budynki plebani z 1911 roku i organistówki z 1905 roku.

W przeszłości w wielu wsiach obok układu zabudowy wiejskiej istniało założenie pałacowo (lub dworsko) – parkowe wraz z folwarkiem. Założenia te w swym obecnym kształcie zostały wzniesione na przestrzeni XIX wieku. Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie zwarte kompleksy przestrzenne tworzą zespoły pałacowo – parkowe w Grabównie i Brzostowie. Zespoły zachowały czytelny układ dawnego założenia.

W Brzostowie zespół pałacowo – parkowy usytuowany został w południowo – zachodniej części wsi. Pałac wzniesiony został w końcu XIX wieku dla ówczesnych właścicieli wsi – rodziny Rosenau. Pałac po pożarze w 1964 r został przebudowany, nadbudowano piętro. Rezydencja otoczona jest rozległym parkiem (11,3 ha). W części północnej usytuowany był folwark. Z dawnych obiektów gospodarczych zachowane zostały: gorzelnia z końca XIX w. oraz cztery budynki inwentarsko – gospodarcze.

W Grabównie znajdują się dwa obiekty rezydencjonalne: tzw. „stary dwór” z połowy XIX wieku oraz pałac wzniesiony na terenie parku w 1855 r. Należący do pałacu niewielki park uległ znacznej dewastacji, na uwagę zasługują 100-120 letnie okazy lipy drobnolistnej, chojny kanadyjskiej oraz jedlicy zielonej.

Dziedzictwo kulturowe gminy Miasteczko Krajeńskie stanowią również dawne cmentarze. Na cmentarzu w Miasteczku Krajeńskim znajdują się groby osób zasłużonych dla Miasteczka i okolicy, m.in. grób Michała i Józefy Drzymałów. Pod ochroną konserwatorską są również cmentarze ewangelickie z 2 połowy XIX wieku w Miasteczku, Brzostowie (z zachowaną neogotycką kaplicą grobową rodziny Rosenau z 1866 r.), Grabównie, Wolsku i Wolsku Dolnym oraz cmentarz katolicki w Grabównie i cmentarz żydowski w Miasteczku Krajeńskim.

Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie znajdują się obiekty stanowiące dobro kultury, które objęto ochroną konserwatorską. W rejestrze zabytków znajdują się:

- Obiekty architektury: kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Miasteczku Krajeńskim, pałac w Brzostowie, dwór z połowy XIX w Grabównie,
- Parki: park pałacowy w Brzostowie, park dworski w Grabównie,
- Cmentarz katolicki z połowy XIX w. w Miasteczku Krajeńskim,

- Stanowiska archeologiczne: grodzisko wczesnośredniowieczne w Miasteczku Krajeńskim, grodzisko wczesnośredniowieczne w Wolsku.

Poza tym jest wiele obiektów objętych ochroną konserwatorską (zabudowania folwarczne, chałupy i budynki gospodarskie z XIX w, obiekty kościelne, cmentarz ewangelicko – augsburski).

4. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PRZEZ LOKALNĄ

SPOŁECZNOŚĆ

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne miejscowości oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu oraz realizacji publicznych lub prywatnych przedsięwzięć odnowy miejscowości.

Ocenę zasobów w opinii lokalnej społeczności przedstawia tabela poniżej .

Tabela. Ocena zasobów miejscowości Miasteczko Krajeńskie przez społeczność lokalną

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
• walory krajobrazu			X	
• walory świata roślinnego				X
• walory świata zwierzęcego				X
• wody powierzchniowe	X			
• gleby			X	
• surowce mineralne	X			
Środowisko kulturowe				
• walory architektury i osobliwości kulturowe				X

• walory zagospodarowania przestrzennego • zabytki • zespoły artystyczne		X		X
Dziedzictwo historyczne i religijne • miejsca, osoby i przedmioty kultu • święta, odpusty, pielgrzymki • tradycje, obrzędy, gwara • legendy, podania i fakty historyczne • ważne postacie historyczne • specyficzne nazwy		X X	X X X	X
Obiekty i tereny • działki pod zabudowę mieszkaniową • działki pod domy letniskowe i obozy • działki pod zakłady usługowe i przemysł • pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po-przemysłowe • tradycyjne obiekty gospodarskie wsi • place i miejsca publicznych spotkań • miejsca sportu i rekreacji	X X	X X	 X	X X
Gospodarka, rolnictwo • specyficzne produkty • znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe • możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne			X X X	
Sąsiedzi i przyjezdni • korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo • ruch tranzytowy • przyjezdni stali i sezonowi			X X	X
Instytucje • placówki opieki społecznej • szkoły • dom kultury, sala wiejska • inne – przedszkole	X X			X X
Ludzie, organizacje społeczne • OSP • Stowarzyszenia • Darczyńcy i sponsorzy			X X	X

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z mieszkańcami miasta, lokalnymi liderami oraz przedstawicielami Urzędu Gminy Miasteczko Krajeńskie.

5. **DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI**

Diagnoza aktualnej sytuacji zawiera opinię mieszkańców sołectwa i lokalnych liderów w odpowiedzi na zadane pytania:

Jacy jesteśmy? Jaka jest nasza miejscowość? Informuje o cechach charakterystycznych miejscowości i jej mieszkańców oraz definiuje miejsce Miasteczko Krajeńskie w systemie osadniczym Gminy.

Tabela 3. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Miasteczko Krajeńskie w opinii mieszkańców.

Wyszczególnienie	Opis
Co ją wyróżnia?	Wieś jest z większych w gminie, dobrze skomunikowana. Położone w atrakcyjnym terenie – lasy,. Duża integracja społeczności i zaangażowanie mieszkańców w prace na rzecz wsi
Jakie pełni funkcje?	Miasteczko Krajeńskie pełni funkcje podstawowe: mieszkaniową, edukacyjną, rolniczą, kultu religijnego, historyczną i zarobkową.
Kim są mieszkańcy?	Dominuje ludność napływowa z okresu po I Wojnie Światowej, społeczeństwo Wielkopolskie. Kształcąca się młodzież.
Co daje utrzymanie?	Rolnictwo, praca najemna w firmach na terenie gminy, posady w przedsiębiorstwach, instytucjach państwowych i handlu poza sołectwem, zatrudnienie w lasach państwowych, wyjazdy do pracy za granicą, emerytury i renty, zbiór runa leśnego.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	W Miasteczku Krajeńskim działa Rada Sołecka, Rada Rodziców w szkole, Rada Parafialna. Mieszkańcy chętnie uczestniczą w imprezach masowych organizowanych w gminie. Pozarządowa organizacja ZHP, Koło Emerytów i Rencistów, Stowarzyszenie Ekologiczne i inne
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Poprzez swoich przedstawicieli w Radzie gminy, drogą konsultacji z wójtem gminy, poprzez współpracę z samorządem gminnym oraz istniejącymi organizacjami i mieszkańcami.

Jaki wygląd ma miejscowość?	We wieś znajdują się w nim placówki handlowe, obiekty kultu religijnego, wygląda schludnie na terenach posesji. Mieszkańcy coraz bardziej dbają o mienie publiczne. Dom Kultury pełni funkcje kulturalne i jest miejscem zebrań, szkoleń i narad rolniczych oraz imprez lokalnych dla mieszkańców.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane	Tradycje rodzinne i obyczaje związane z przyzwyczajeniami. Ważnym tego elementem jest wiara katolicka, która wyznacza święta kościelne, msze, odpusty, zabawy parafialne, tradycyjne obrzędy (np. weselne, wielkanocne, kolędowania). Organizatorem wielu wydarzeń są OSP i KGW i placówka oświatowa. Organizowane są, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, mecze piłki nożnej, Mikołajki .
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Posesje w większości są uporządkowane i zadbane. Stara substancja domostw w większości wyremontowana. Ogrodzenia estetyczne. Ogrody ukwiecone i zadbane. Przed posesjami porządek. Obejścia są dekorowane na święta kościelne i świeckie.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Otoczenie – lasy, są czyste. Wieś jest zwodociągowana. Gospodarka odpadami stałymi zorganizowana. Niska emisja spalin nie stanowi zagrożenia dla stanu środowiska.
Jakie jest rolnictwo?	Rolnictwo jest prężne pomimo średnich klas gleby. Istniejące gospodarstwa są średniej wielkości. Istnieją gospodarstwa hodowlane (bydło, trzoda, konie).
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Połączenia autobusowe oraz kolejowe są dobre.

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Czas wolny dzieci i młodzieży organizuje przede wszystkim szkoła i dom kultury w Miasteczku Krajeńskim. Możliwość rozwijania talentów i zainteresowań w działających przy domu kultury kółkach (plastyczne, teatralne, fotograficzne). Działa harcerstwo przy szkole. W szkole odbywają się dyskoteki. Podczas dobrej pogody organizowane są imprezy integracyjne, okolicznościowe, sportowe, podczas których odbywają się zawody, konkursy, degustacje, licytacje prac dzieci i dobra zabawa.
--------------------------------------	--

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z mieszkańcami miejscowości i lokalnymi liderami.

6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, **W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA -** **ANALIZA SWOT**

Analiza SWOT zawiera informację o czynnikach kluczowych dla rozwoju, cechach wsi, mocnych i słabych stronach rozwoju oraz jego szansach i zagrożeniach.

Wymagana będzie duża aktywność społeczności lokalnej, aby użyć silnych stron, zminimalizować zagrożenia i przezwyciężyć słabe strony po to, aby wykorzystać szansę. Tylko ogólna aktywna mobilizacja społeczności lokalnej daje szansę przyspieszenia realizacji dążeń do podniesienia standardu życia.

Tabela 4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja – ANALIZA SWOT

Czynniki wewnętrzne	Silne strony: • Boisko sportowe • Dobra infrastruktura komunikacyjna • Korzystne ukształtowanie terenu • Zabytkowe cmentarze –żydowski i ewangelicki w • Koło Gospodyń Wiejskich • OSP • Infrastruktura techniczna (gaz, telefon, internet) • Bliskość i dojazd do drogi krajowej K-10 • Obszar Chronionego Krajobrazu i Natura 2000 • Europejski szlak rowerowy • Sklepy wielobranżowe	Słabe strony: ○ Brak kanalizacji ○ Niedostateczna moc energetyczna ○ Brak parkingów ○ Brak chodników i ścieżek rowerowych ○ Zły stan dróg lokalnych i dojazdów do posesji ○ Zły stan przepustów melioracyjnych ○ Zły stan oświetlenia ulicznego w sołectwie ○ Zły stan techniczny boiska sportowego ○ Zły stan cmentarza • Mała podaż działek budowlanych • Bardzo trudny dojazd do Noteci (wyboiste drogi)	Analiza wsi
---------------------	---	--	-------------

Czynniki zewnętrzne	Szanse: • Dostęp do środków Unii Europejskiej na odnowę wsi i rozwój obszarów wiejskich –budowa kanalizacji i oczyszczalni • Wzrost poziomu i jakości nauczania oraz nauka języków obcych • Wzrost zapotrzebowania na wypoczynek w warunkach czystego i nieskażonego środowiska, przez mieszkańców z dużych miast i z innych krajów • Tereny przyległe objęte przepisami Natura 2000 • Możliwość pozyskania środków unijnych na zagospodarowanie bazy rekreacyjno – wypoczynkowej i sportowej • Otwarcie granic między krajami UE • Intensywna promocja gminy • Dobra współpraca z gminą na rzecz rozwiązywania problemów • Możliwość rozwoju agroturystyki	Zagrożenia: • Ograniczone możliwości dofinansowania przez Gminę inicjatyw obywatelskich • Konkurencja o środki publiczne (unijne i krajowe) ze strony innych miejscowości z terenu gminy i z kraju • Rosnąca emigracja ludzi młodych • Trudne kredyty, brak środków własnych przyczyną małego zainteresowania ludzi młodych tworzeniem firm produkcyjnych i usługowych w miejscu zamieszkania • Brak bezpieczeństwa na drogach • Duża ilość azbestu • Szkody wyrządzane przez zwierzynę • Wysokie koszty dostosowania do wymogów ochrony środowiska • Brak segregacji śmieci, spalanie plastików • Kryzys gospodarczy •	Analiza otoczenia
	Czynniki pozytywne	Czynniki negatywne	

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z lokalnymi liderami, przedstawicielami Urzędu Gminy i Miasteczko Krajeńskie oraz na podstawie Strategii Rozwoju Gminy MK.

7. WIZJA PRZYSZŁOŚCI MIEJSCOWOŚCI

– NADZIEJE I OCZEKIWANIA

Wielokrotne spotkania mieszkańców i różnych środowisk doprowadziły do sformułowania oczekiwań i wizji miasta uznając jako główny do osiągnięcia cel:

Miasteczko Krajeńskie atrakcyjną wsią – domem naszym i przyjezdnych

Tak sformułowany cel, który jest podstawowym założeniem planu rozwoju i odnowy, zawiera oczekiwania mieszkańców dla stworzenia warunków służących zaspokajaniu potrzeb społecznych i kulturalnych poprawy jakości życia i wzrostu konkurencyjności miasta. Mieszkańcy oczekują, że Miasteczko Krajeńskie będzie przyjazne dla swoich mieszkańców, estetyczna, uporządkowana, dobrze zorganizowana, dbająca o swoje dziedzictwo kulturowe, oferująca różne formy spędzenia czasu. Wieś wyróżnia mobilność jej mieszkańców i otwartość na wyzwania, gwarantuje to powodzenie w realizacji planu.

Realizacja tej wizji jest możliwa przy współuczestnictwie społeczności lokalnej. Tabela 5 zawiera informacje od mieszkańców – jaka ma być ich miejscowość w przyszłości.

Tabela 5. Wizja przyszłości MIEJSCOWOSCI MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

Co ma ją wyróżniać?	Symbioza z otoczeniem i środowiskiem naturalnym. Atrakcyjne miejsce spotkań – Dom Kultury i boisko. Ład w zagospodarowaniu przestrzennym. Estetyka ulic, chodniki łączące domostwa i obiekty publiczne. Silna integracja ludności.
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkaniowe, oświatowe, usługowe – sklepy, rekreacyjno-wypoczynkowe (boisko, skate park) i zarobkowe.
Kim mają być mieszkańcy?	Szczęśliwi ludzie. Porządni obywatele. Wykształceni, otwarci, tolerancyjni, żyjący w miarę możliwości na wysokim poziomie, podtrzymujący więzi i tradycje.
Co ma dać utrzymanie?	Prywatna przedsiębiorczość – głównie w sferze świadczenia usług turystycznych (jazda konna, wycieczki piesze, rowerowe, wynajem sprzętu (rowerów, sportowego), wynajem pokoi dla letników i grzybiarzy, gastronomia, wytwarzanie i sprzedaż domowych przetworów z owoców, ziół i runa leśnego oraz rzeźb z drewna, rozwój przemysłu drzewnego, praca najemna w miejscowych i okolicznych firmach, emerytury i renty.
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Sołtys, Rada Sołecka, organizacje funkcjonujące obecnie i w przyszłości, straż pożarna, placówki oświatowe i parafia z dużą ofertą dla mieszkańców.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Demokratycznie, w ramach wspólnych dyskusji podczas zebrań wiejskich mieszkańców i władz samorządowych oraz poprzez arbitraż sąsiedzki, pomoc sąsiedzką i wspólne prace na rzecz wsi.
Jak ma wyglądać nasza miejscowość ?	Ma to być miejscowość na miarę XXI wieku; atrakcyjna, bezpieczna, estetyczna, pozbawiona barier architektonicznych, wyposażona w niezbędne urządzenia i usługi, rozwojowa.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji rodzinnych i wielopokoleniowych w celu integrowania społeczności i zachowania dziedzictwa kulturowego.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Czyste i zadbane posesje rodzinne, wyposażone w nowoczesne media infrastrukturalne, dające mieszkańcom poczucie komfortu i bezpieczeństwa.

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Zachowanie nieskażonego środowiska z zakazem niekontrolowanej ingerencji w naturalne otoczenie ochrona okolicznych kompleksów leśnych, zwierzyny, pomników przyrody, rzadkich roślin, owadów i ptaków).
Jakie ma być rolnictwo?	Z dużym wpływem na charakter i rozwój miejscowości .
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Na obecnym poziomie.
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Dbamy o rozwój kultury fizycznej młodzieży poprzez modernizację boiska sportowego, rozbudowę i oznakowanie szlaku rowerowego. Dobrze zagospodarowane miejsca, gdzie młodzież będzie mogła się spotykać, rozwijać swoje umiejętności i zainteresowania. Będą to: świetlica z kawiarenką internetową, boisko z zapleczem sanitarnym, kortem tenisowym, siłownia w budynku szkoły, obozowisko letnie i wytyczone, oznakowane i utwardzone ścieżki rowerowe przyrodnicze, więcej kółek zainteresowań.

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z lokalnymi liderami.

Wymienione powyżej działania będą sprzyjać procesowi przemiany miejscowości zmierzającej w kierunku umocnienia jej wielofunkcyjności, prawie tożsamej z osiągnięciem zrównoważonego rozwoju.

8. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIEĆ

AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W

OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA

PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI W KOLEJNOŚCI

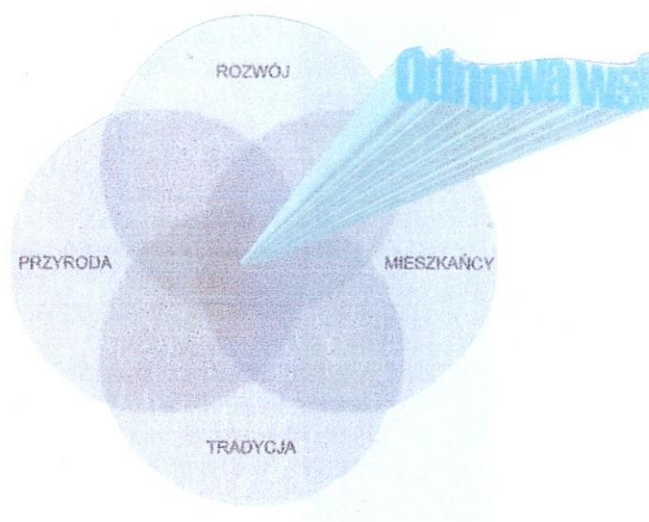
WYNIKAJĄCEJ Z PRYZJĘTYCH PRIORYTETÓW

ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM

SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI

8.1. Informacje ogólne

Planowane kierunki odnowy wynikają z wizji i celów jakie sobie postawili mieszkańcy. W planie zapisane jest, co robić, w jaki sposób, w jakim terminie, za jakie środki finansowe i kto będzie wykonawcą, żeby sformułowaną wizję i cele, przyjęte jako realne, osiągnąć.

Plan jest wynikiem wyselekcjonowanych wniosków co do zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć społecznych najbardziej potrzebnych w ocenie społeczności lokalnej, zgłaszanych podczas wielu spotkań. Wnioski, cele

i projekty są przedyskutowane i zaakceptowane wstępnie do realizacji przez Wójta Gminy Miasteczko Krajeńskie.

Plan ma charakter otwarty. System wdrażania planu odnowy, jego zgodności z innymi dokumentami planistycznymi, monitorowania oraz ewaluacji realizacji omówiono w kolejnych rozdziałach.

Realizacja planu odnowy miejscowości zależy nie tylko od woli i zaangażowania jej mieszkańców, ale co najmniej w równym stopniu od środków zewnętrznych (gminnych, wojewódzkich, krajowych, unijnych). Dlatego może wymagać korekt w zależności od stopnia powodzenia zabiegów o te środki.

Zadania zaplanowane są do realizacji w latach 2009 – 2016. Kolejność wynikającą z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości stanowią lata realizacji podane w pkt 8.3 „Opis projektów” i w pkt. 8.4. „Szacunkowe koszty oraz harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć projektów 2009-2016 będące wypadkową tych priorytetów. Priorytetami rozwoju miejscowości były pilność zaspokojenia potrzeb społecznych, zgodność zadań z krajobrazem miejscowości, przyczynienie się planowanych przedsięwzięć do osiągnięcia założonych celów, możliwości organizacyjno – finansowe inwestorów.”

8.2. Cele i projekty/operacje.

Cele i projekty zapisane w planie odnowy są wypadkową czynników analizy SWOT, mających wpływ na zrównoważony rozwój wsi. Zrealizowanie ich będzie dużym wysiłkiem, ale możliwe, ponieważ mieszkańcy zadeklarowali swoją mobilizację do wspólnej pracy na rzecz wsi i starań o środki finansowe zewnętrzne krajowe i unijne wspierające ich pracę oraz wkład finansowy.

Tabela 6. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI Miasteczko Krajeńskie W LATACH 2009 - 2016 – CELE I PROJEKTY

Realizacja powyższych projektów w znaczny sposób poprawi jakość i standard życia mieszkańców oraz koniunkturę gospodarczą .

Priorytet 1. Poprawa standardu i jakości życia		
Cel 1.1.	Cel 1.2.	Cel 1.3.
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na potrzeby mieszkańców i turystów	Zapewnienie warunków rozwoju życia sportowego, kulturalnego i edukacji	Poprawa stanu infrastruktury i świadomości ekologicznej
Projekty: 1.1.1. Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie Placu Wolności 1.1.2. Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci 1.1.3. Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem Miasteczko Krajeńskie- Brzostowo 1.1.4. Budowa tarasów widokowych – MK i MK Huby 1.1.5. Budowa toru saneczkowego 1.1.6. Rozbudowa i oznakowanie szlaków rowerowych 1.1.7. Sadzenie zieleni na terenach publicznych	Projekty: 1.2.1. Modernizacja boiska sportowego 1.2.2. Organizacja imprez promujących walory MK	Projekty: 1.3.1. Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków 1.3.2. Opracowanie informatora ekologicznego 1.3.3. Edukacja ekologiczna społeczeństwa

Źródło: Wnioski po konsultacji z mieszkańcami oraz na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Miasteczko Krajeńskie.

8.3. Opis projektów/operacji

Projekt 1.1.1. Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie placu Wolności.		
Lata realizacji	2009 – 2012	
Nakłady finansowe	1 060 000 W tym I etap 360 000 II Etap 530 000 III Etap 170 000	Gmina PROW LGD Krajna nad Notecią Mieszkańcy
Przedmiot projektu	Projekt dzieli się na trzy etapy: Przedmiotem projektu w I etapie będzie utwardzenie alejek na cmentarzu oraz wykonanie ogrodzenia wokół wraz z montażem tablic informacyjnych przy głównych wejściach na cmentarz parafialny. Wykonanie deptaku nastąpi w II etapie, będzie to odcinek od ul. Skargi do parkingu przy kościele. W tym etapie planowane jest wykonanie parkingu przy cmentarzu od ul. Słonecznej wraz z ciągiem komunikacyjnym łączącym cmentarz z tym parkingiem. III etapem będzie zagospodarowanie Placu Wolności, które ma na celu przywrócenie dawnej świetności centralnemu placowi w Miasteczku Krajeńskim pełniącemu funkcję podczas organizacji obchodów rocznic, świąt itp. Zakres prac będzie obejmował: - wykonanie oświetlenia typu parkowego oraz oświetlenia iluminacyjnego pomnika, - uporządkowanie terenów zieleni uzupełnienia nasadzeń, wydzielenie miejsc spacerowych poprzez wytyczenie ścieżek i ustawienia ławek parkowych, - odtworzenie i wprowadzenie elementów małej architektury (studnia), murki ozdobne, tablica informacyjno – promocyjna	
Projekt 1.1.2. Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci.		
Lata realizacji	2008-2012	
Nakłady finansowe	1 400 000	Gmina PROW LGD Krajna nad Notecią Mieszkańcy

Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest zmiana sposobu użytkowania i adaptacja obiektu byłego młyna parowego na Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci.	
Projekt 1.1.3. Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem Miasteczko Krajeńskie-Brzostowo (P1182P)		
Lata realizacji	2009-2010	
Nakłady finansowe	400 000	Gmina Powiat
Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest budowa chodnika (szer. 2,5 metra) o długości 1100 metrów. Projekt wpłynie na bezpieczeństwo użytkowników drogi.	
Projekt 1.1.4. Budowa tarasów widokowych Miasteczko Krajeńskie i Miasteczko – Huby		
Lata realizacji	2010 – 2015	
Nakłady finansowe	20 000	LGD Krajna nad Notecią Gmina
Przedmiot projektu	Projekt zakłada budowę 2 tarasów widokowych, połączonych ścieżką edukacyjną, ukazującą walory Doliny Noteci.	
Projekt 1.1.5. Budowa toru saneczkowego		
Lata realizacji	2011-2015	
Nakłady finansowe	10 000	Prywatny inwestor LGD Krajna
Przedmiot projektu	Projekt zakłada budowę toru saneczkowego na terenie Miasteczka. Warunki geograficzne sprzyjają rozwojowi tej formy rekreacji. Projekt stworzy warunki do czynnego wypoczynku i może ożywić ruch turystyczny w gminie.	
Projekt 1.1.6. Budowa sieci szlaków rowerowych		
Lata realizacji	2010 – 2014	
Nakłady finansowe	30 000	Stowarzyszenie Morena LGD Krajna nad Notecią Gmina

Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest rozbudowa sieci szlaków rowerowych w gminie – wytyczenie i oznakowanie nowych szlaków, poprawa oznakowania istniejących – tablice informacyjne i tabliczki kierunkowe.	
Projekt 1.1.7. Sadzenie zieleni na terenach publicznych.		
Lata realizacji	2010-2015	
Nakłady finansowe	10 000	Gmina LGD Krajna nad Notecią
Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest systematyczne uzupełnianie nasadzeń roślinności na terenie Miasteczka Krajeńskiego.	
Projekt 1.2.1. Modernizacja boiska sportowego		
Lata realizacji	2011-2012	
Nakłady finansowe	400 000	Gmina
Przedmiot projektu	Projekt zakłada modernizację istniejącego boiska sportowego w MK- modernizację płyty boiska, zaplecza socjalnego oraz trybun	
Projekt 1.2.2. Organizacja imprez promujących walory MK		
Lata realizacji	2010-2015	
Nakłady finansowe	60 000	Gmina Dom Kultury Szkoła
Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest organizacja imprez – uroczystości obchodów świąt państwowych, lokalnych, organizacja Biesiad Krajeńskich itp.	
Projekt 1.3.1. Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków		
Lata realizacji	2009 -2013	
Nakłady finansowe	17 826 086	Gmina WRPO

Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest budowa 10 690 m kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, 16 190 m kanalizacji grawitacyjnej, 9 przepompowni, 2180 mb przykanalików oraz oczyszczalni 500m ³ /d. Wartość zadania podano dla całej gminy.	
Projekt 1.3.2. Opracowanie informatora ekologicznego		
Lata realizacji	2011	
Nakłady finansowe	10 000	Stowarzyszenie Morena Gmina LGD Krajna
Przedmiot projektu		
Projekt 1.3.3. Edukacja ekologiczna społeczeństwa		
Lata realizacji	2010-2014	Stowarzyszenie Morena, Gmina, LGD Krajna
Nakłady finansowe	20 000	
Przedmiot projektu	Projekt zakłada systematyczna organizacje warsztatów, szkoleń innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym w MK.	

8.4. Szacunkowe koszty oraz harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć z terminem ich realizacji w latach 2009-2016

Tabela 7. zawiera projekty do realizacji w latach 2009 – 2016, sposób realizacji, przewidywane koszty projektów oraz źródła finansowania.

Przedstawione wartości mają różny stopień dokładności. Podstawę wyliczeń stanowią **kosztorysy ostateczne, wstępne koncepcje i ceny robót oraz materiałów w regionie.**

Projekty współfinansowane środkami zewnętrznymi (unijnymi, krajowymi) realizowane będą przez Gminę poprzez:

- wyłonienie projektantów,
- przeprowadzenie procedury związanej z wyborem wykonawców w drodze przetargu,
- uruchomienie procedury niezbędnej do złożenia wniosków o fundusze strukturalne, dotacje, kredyty i pożyczki.

Pozostałe projekty z udziałem Gminy będą przez nią współfinansowane i współzarządzane. Projekty realizowane przez mieszkańców lub inne osoby fizyczne lub prawne będą przez nich finansowane lub współfinansowane i zarządzane.

Tabela 7. Szacunkowe koszty oraz harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć z terminem ich realizacji stanowiącym wypadkową przyjętych kryteriów rozwoju miejscowości w latach 2009 – 2016

Numer projektu	Nazwa projektu	Sposób wykonania	Wymagane środki finansowe (ZŁ)	Źródła finansowania PLN				
				Środki UE	Środki własne Gminy	Mieszkańcy	osoba fizyczna lub prawna	Termin realizacji (lata)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.1.	Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie placu Wolności. I etap II etap III etap	Gmina PROW LGD Krajna Mieszkańcy	1 060 000 360 000 530 000 170 000			0 0 0		2009-2012 2009 – 2010 2011-2012 2011-2012
1.1.2.	Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci.	Gmina PROW LGD Krajna	1 400 000			0		2008 - 2012
1.1.3.	Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem Miasteczko Krajeńskie-Miasteczko Krajeńskie	Gmina	400 000		400 000			2009 - 2010
1.1.4.	Budowa tarasów widokowych MK i	Gmina, LGD	20 000	10 000	10 000			2010 - 2015

	Miasteczko Huby							
1.1.5.	Budowa toru saneczkowego	Gmina, Morena, LGD	10 000	7 000			3 000	2011 - 2015
1.1.6.	Rozbudowa sieci szlaków rowerowych	Gmina, LGD, Morena	30 000	20 000	5 000		5 000	2010 -2014
1.1.7.	Sadzenie zieleni na terenach publicznych.	Gmina, LGD	10 000	7000	3 000			2010 - 2015
1.2.1	Modernizacja boiska sportowego	Gmina,	400 000					2011 - 2012
1.2.2	Organizacja imprez promujących walory MK	Gmina	60 000		60 000			2011 - 2015
1.3.1	Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków	Gmina, WRPO	17 826 086	14 099 235	2 488 100			2009-2015
1.3.2	Opracowanie informatora ekologicznego	Gmina, Morena, LGD	10 000	7 000	2 000		1 000	2010 - 2012
1.3.3.	Edukacja ekologiczna społeczeństwa	Gmina, Morena, LGD	20 000	14 000	2 000		6 000	2010 - 2014

9. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY Z DOKUMENTAMI

PLANISTYCZNYMI GMINY

Plan odnowy miejscowości dla zapewnienia spójności działań – powinien być zgodny ze strategią gminy lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego albo miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Przedsięwzięcia planowane przez społeczność wiejską, zawarte w niniejszym planie odnowy, są zbieżne lub tożsame z zapisami:

- Strategii Rozwoju Gminy Miasteczko Krajeńskie do roku 2015.
 - Uchwała Nr VIII/39/2007 Rady Gminy z dnia 30.05.2007 roku z późniejszymi zmianami;

Plan zgodny jest z celem strategicznym 1 i celem operacyjnym 1.1.

Cel strategiczny 1. „Aktywna ochrona środowiska naturalnego w gminie”

Cele operacyjne:

1. Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w całej aglomeracji Miasteczko Krajeńskie

Zgodny jest z celem strategicznym 2 i celami operacyjnymi 2.1. i 2.2.

Cel strategiczny 2. „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej w gminie

Cele operacyjne:

1. Modernizacja i budowa dróg gminnych
2. Modernizacja placów i innych miejsc publicznych

Zgodny jest z celem strategicznym 3 i celem operacyjnym 3.2.

Cel strategiczny 3. „Wzrost gospodarczy w gminie”

Cele operacyjne:

2. Rozwój usług turystycznych w gminie

Zgodny jest z celem strategicznym 4 oraz celem operacyjnym 4.3.

Cel strategiczny 4. Rozwój usług społecznych dla ogółu mieszkańców gminy

Cele operacyjne: 3. Rozwój aktywności kulturalnej i sportowej mieszkańców

10. MONITOROWANIE, OCENA REALIZACJI, **AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA** **PLANU ODNOWY**

10.1. System monitorowania

Dla społeczności wiejskiej sprawny monitoring jest najbardziej użyteczny, stanowi bowiem wskazówkę o postępie realizacji projektów, daje wiedzę czy zmiany następują zgodnie z założeniami planu odnowy, ułatwia podejmowanie decyzji co do wspomagania realizacji planu, bądź korygowania jego założeń.

Osiągnięcie celów zapisanych w miejscowym planie odnowy sprawdzane będzie w ramach prowadzonego stałego monitoringu i poddawane ocenie mieszkańców podczas zebrania wiejskiego jeden raz w roku. Wnioski z oceny będą podstawą dokonania w planie odnowy ważniejszych korekt, zarówno w zakresie rzeczowym jak i finansowym.

10.2. Ocena, aktualizacja

Proces odnowy nie jest constans, lecz ma charakter dynamiczny. Dlatego musi być poddawany okresowej ocenie i aktualizacji.

W trybie sporządzania aktualizacji niezbędny jest udział społeczny pod przewodnictwem Lidera (koordynatora) i grupy odnowy.

W latach 2009 – 2016 ocena będzie dokonana trzykrotnie:

- ocena pierwsza (ex ante) przed zatwierdzeniem planu odnowy przez radę gminy,
- ocena realizacji planu odnowy na koniec 2011 roku
 - lider wraz z grupą odnowy przygotowują informację o realizacji planu (postępie prac, trudnościach) i na zebraniu wiejskim poprzez wspólną

ocenę wypracują wnioski w sprawie ewentualnego skorygowania poczynañ bądź założeń planu.

- ocena trzecia (ex post) po zakończeniu realizacji planu odnowy (przed upływem 2016 roku)
 - lider wraz z grupą odnowy przygotowują informację o realizacji planu (końcową) i jej skutkach, a na zebraniu wiejskim poprzez wspólną ocenę sformułują wnioski do następnych planów odnowy.

10.3. Komunikacja społeczna

Rada Sołecka wspólnie z Gminą zabiegać będzie o umieszczenie w lokalnej prasie, radiu i telewizji informacji o wykonywanych przez mieszkańców wsi pracach i realizowanych projektach. Przedmiotem informacji będą także zmiany wprowadzone do planu odnowy.

Urząd Gminy będzie prezentował pełną informację na swoich stronach internetowych. Projekty zrealizowane z udziałem środków Unii Europejskiej będą dodatkowo promowane przez umieszczenie tablic z informacjami, że projekty powstają dzięki pomocy UE, a po zakończeniu realizacji projektu umieści się na obiektach tablice pamiątkowe (zgodnie z unijnymi rozporządzeniami).

11. PROJEKTY PRZEWIDZIANE DO WSPARCIA

W LATACH 2009-2010 RAMACH PROW 2007-2013 –

DZIAŁANIE „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”

11.1. Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie Placu Wolności.

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu planowanego do realizacji w ramach PROW – Działanie „Odnowa i rozwój wsi” będzie Realizacja I etapu projektu „1.1.1. Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie Placu Wolności” polegająca na wykonaniu ogrodzenia oraz utwardzeniu alejek na cmentarzu, jak również montaż tablic informacyjnych przy głównych wejściach na cmentarz parafialny.

Czas realizacji

Planuje się realizację całego projektu w latach 2009– 2012

Cel projektu

Celem realizacji projektu jest **poprawa standardu i jakości życia**, czyli warunków materialnych i niematerialnych, w tym:

- zagospodarowanie przestrzeni publicznej

Uzasadnienie wyboru projektu

Wdrożenie projektu przyczyni się do uzyskania pozytywnych efektów w standardzie i jakości życia, co w poszczególnych sferach wyrazi się następująco:

Spółeczność:

- zaspokojenie potrzeb społecznych
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- wzrost integracji społeczności gminy

Przestrzeń i środowisko:

- zagospodarowanie przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego
- poprawa estetyki poprzez uporządkowanie terenu.

Współfinansowanie projektu środkami unijnymi daje gwarancję jego realizacji, dotąd bowiem ograniczone możliwości finansowe Gminy i społeczności lokalnej stanowiły barierę dla podjęcia tak dużego wyzwania. Realizację II i III etapu planuje się na lata 2011-2012.

Tabela 8. Harmonogram rzeczowy i finansowy projektu „1.1.1.Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie Placu Wolności” przewidzianego do wsparcia w ramach PROW w latach 2008 – 2010

Numer projektu	Nazwa projektu i zadań realizowanych w ramach projektu	Termin realizacji projektu	Sposób wykonania	Koszt projektu i zadań brutto - w zł -	Z tego w latach		Uwagi
					2009	2010	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1.1.	I etap	2009–2010		357 970,68		357 970,68	
	<u>Etap przygotowawczy</u> Prace przygotowawcze: - planistyczne i projektowe	2009	Parafia systemem zleconym				
	Prace realizacyjne: • roboty budowlane : wykonanie ogrodzenia na długości 539 m wraz z bramami i furtkami oraz tablicami informacyjnymi	2010	parafia -systemem zleconym w drodze przetargu	208 686,26	0	208 686,26	
	Roboty budowlane – wykonanie alejek na terenie cmentarza -997 m ²	2010	Parafia - systemem zleconym w drodze przetargu	149 284,42	0	149 284,42	
	II etap	2010-2012		530 000,00			
	<u>Etap przygotowawczy</u> Prace przygotowawcze: - planistyczne i projektowe	2010	Parafia systemem zleconym	20 000,00			

<i>Prace realizacyjne:</i> • roboty budowlane : wykonanie deptaku na długości od ul. Skargi do parkingu przy kościele	2011-2012	parafia -systemem zleconym w drodze przetargu	95 000,00			
• roboty budowlane: wykonanie parkingu przy cmentarzu od ul. Słonecznej wraz z ciągiem komunikacyjnym na dł. 190 mb	2011-2012	parafia -systemem zleconym w drodze przetargu	415 000,00			
III etap	2010-2012		170 000,00			
<u>Etap przygotowawczy</u> <i>Prace przygotowawcze:</i> - planistyczne i projektowe	2010	Parafia systemem zleconym	15 000,00			
<i>Prace realizacyjne:</i> • roboty budowlane : wykonanie oświetlenia typu parkowego wraz z oświetleniem iluminacyjnym pomnika	2011-2012	parafia -systemem zleconym w drodze przetargu	45 000,00			
• roboty uporządkowanie terenów zieleni , uzupełnienia nasadzeń, wytyczenie ścieżek	2011-2012	parafia -systemem zleconym w drodze przetargu	45 000,00			
• roboty budowlane: odtworzenie i wprowadzenie elementów małej architektury (studnia), murki ozdobne i tablica informacyjno - promocyjna	2011-2012	parafia -systemem zleconym w drodze przetargu	65 000,00			

11.2. Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci.

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu planowanego do realizacji w ramach PROW – Działanie „Odnowa i rozwój wsi” będzie realizacja projektu „1.1.2. Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci” polegająca na zmianie sposobu użytkowania i zaadaptowaniu budynku starego młyna parowego na Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci.

Czas realizacji

Planuje się realizację projektu w latach 2008– 2012

Cel projektu

Celem realizacji projektu jest **poprawa standardu i jakości życia**, czyli warunków materialnych i niematerialnych, w tym:

- zagospodarowanie przestrzeni publicznej

Uzasadnienie wyboru projektu

Wdrożenie projektu przyczyni się do uzyskania pozytywnych efektów w standardzie i jakości życia, co w poszczególnych sferach wyrazi się następująco:

Spółeczność:

- zaspokojenie potrzeb społecznych
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- wzrost integracji społeczności gminy

Przestrzeń i środowisko:

- zagospodarowanie przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego
- poprawa estetyki poprzez uporządkowanie terenu.

Współfinansowanie projektu środkami unijnymi daje gwarancję jego realizacji, dotąd bowiem ograniczone możliwości finansowe Gminy i społeczności lokalnej stanowiły barierę dla podjęcia tak dużego wyzwania.

Tabela 8.1. Harmonogram rzeczowy i finansowy projektu „1.1.2.Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci” przewidzianego do wsparcia w ramach PROW w latach 2008 – 2010

Numer projektu	Nazwa projektu i zadań realizowanych w ramach projektu	Termin realizacji projektu	Sposób wykonania	Koszt projektu i zadań brutto - w zł -	Z tego w latach		Uwagi
					2009	2010	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1.2.	Utworzenie Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci			1 400 000,00			
	<u>Etap przygotowawczy</u> Prace przygotowawcze: - planistyczne i projektowe	2009		70 000,00			
	Prace realizacyjne: - roboty budowlane - instalacje sanitarne - instalacje elektryczne	2010-2012		1 011 667,37 256 624,52 54 566,00			

12. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu we wsi Miasteczko Krajeńskie.

Realizacja zadań wymienionych w punkcie 8.2 rozdziału 8 Planu Odnowy Miejscowości Miasteczko Krajeńskie ma duży wpływ na kształtowanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Jeden z omawianych obszarów jest przedstawiony na zdjęciu poniżej.

Przedstawiony obszar to głównie Plac Wolności tzw. Rynek. Stoi tam pomnik, przy którym obchodzone są różne uroczystości państwowe. Wokół Placu znajdują się obiekty takie jak: miejscowa kwiaciarnia, budynek rehabilitacji, publiczne przedszkole, szkoła podstawowa, sklepy odzieżowe, pawilon handlowy (lodziarnia). W niewielkiej odległości od rynku, na ul. Dąbrowskiego (jednej z dwóch głównych ulic we wsi) znajdują się sklep spożywczo - przemysłowy, Gminny Dom Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna oraz punkt apteczny, jak również budynek kina i przystanek autobusowy.

Obszar ten jest szczególnie związany z rozwojem mieszkańców i ma wpływ na zaspokajanie ich potrzeb. Dlatego na tym obszarze POM Miasteczko Krajeńskie przewiduje realizację priorytetu „1.1.1. Utwardzenie alejek i wykonanie ogrodzenia na

cmentarzu, budowa deptaku łączącego rynek z cmentarzem oraz zagospodarowanie Placu Wolności”.

Projekt ma na celu podniesienie atrakcyjności centrum wsi oraz stworzenie miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego. Utworzenie miejsca, które będzie wizytówką wsi a nawet całej gminy. Realizacja tego zadania sprawi, że mieszkańcy zaczną częściej odpoczywać na świeżym powietrzu oraz utrzymywać kontakty społeczne.

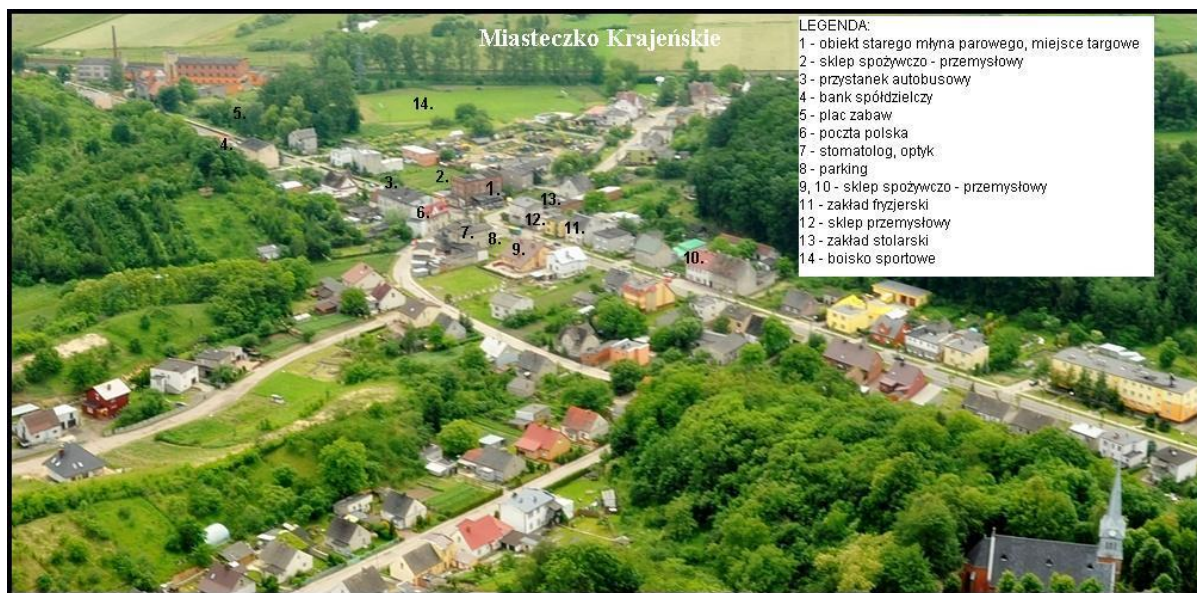
Rynek ma szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców ze względu na jego położenie, jak również funkcjonalność. Plac jest również wykorzystywany jako miejsce parkingowe dla mieszkańców i osób przejezdnych. Obszar zieleni jest niewłaściwie zagospodarowany. Aby w pełni wykorzystać miejsce, jakim dysponujemy, chcemy stworzyć miejsce do odpoczynku na świeżym powietrzu, do spotkań mieszkańców. Natomiast teren koło pomnika zamierzamy tak zagospodarować, by zwiększyć jego funkcjonalność. Dzięki tym zmianom wieś otrzyma nowy, estetyczny wygląd.

Część tego zadania, która dotyczy prac na cmentarzu ma swoje szczególne znaczenie dla mieszkańców. Kilka lat temu, mieszkańcy postawili sobie cel. Jest nim uporządkowanie tego terenu. Dojście do Kościoła czy na cmentarz, jest w złym stanie, dlatego istnieje potrzeba utworzenia ciągu komunikacyjnego od strony placu Wolności aż do parkingu w pobliżu kościoła. Ogrodzenie cmentarza jest stare i zniszczone, a

miejscami nie ma go w ogóle. Nowe ogrodzenie i utwardzone alejki parkowe pozwolą, na swobodne odwiedzanie tego miejsca bez względu na to, jaka jest pogoda. Przy głównych wejściach zostaną umieszczone tablice informacyjne.

Południowo – wschodnia część tego obszaru połączona ul. Kościuszki, przedstawia się następująco.

Obszar ten ze względu na bezpośrednie położenie przy drugiej ulicy stanowiącej główną komunikację mieszkańców, ma swoją ważną funkcję w życiu społeczeństwa. W tym obszarze znajdują się obiekty: budynek starego młyna parowego, przy którym obecnie jest miejsce targowe, poczta polska, sklepy, przystanek autobusowy, bank spółdzielczy, plac zabaw, boisko sportowe, stomatolog i optyk, parking, fryzjer oraz zakład stolarski. Jak widać jest to drugie centrum tej wsi.

Przewidziana realizacja zadania 1.1.2. polegać będzie na utworzeniu Centrum Ekologii Doliny Środkowej Noteci w budynku starego młyna parowego, który położony jest na rogu ulic Kościuszki oraz Poniatowskiego. Lokalizacja tego budynku jest na tyle korzystna, że realizacja wielu spotkań kulturalnych bądź wystaw nie będzie stwarzała problemów.

Przedstawione obszary ze względu na swoje położenie oraz funkcjonalność mają szczególne znaczenie w zaspokajaniu najważniejszych potrzeb mieszkańców, sprzyjają w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów społecznych, a także wpłyną na poprawę jakości życia, dlatego też realizacja zadań w tych obszarach jest w pełni uzasadniona.